

Een nieuwe Zonne-machine. — Het Ballet van den koning van Siam. — Onder de Dajaks. Met vele foto's.
 Van Vogels en Vogelnesten. — Z. K. H. Prins Hendrik te Berlijn. — Loosduinen geannexeerd.

No. 44
 (18)
 2 Mei
 1923.

PER NUMMER
 20 CENT.
 VOOR WEEK-
 ABONNÉ'S.
 17½ CENT.

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

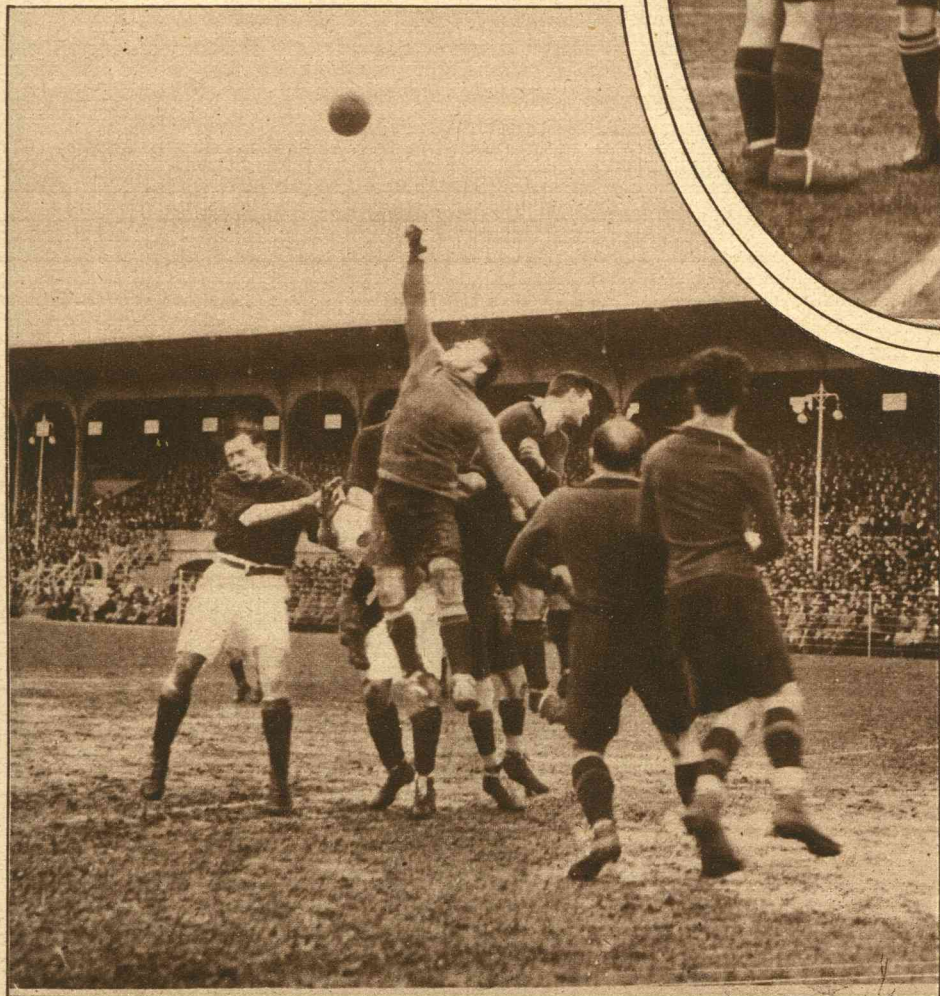
PRIJS
 PER
 KWARTAAL
 f 2.25
 FRANCO
 PER POST
 f 2.50

NEDERLAND-BELGIË 1-1

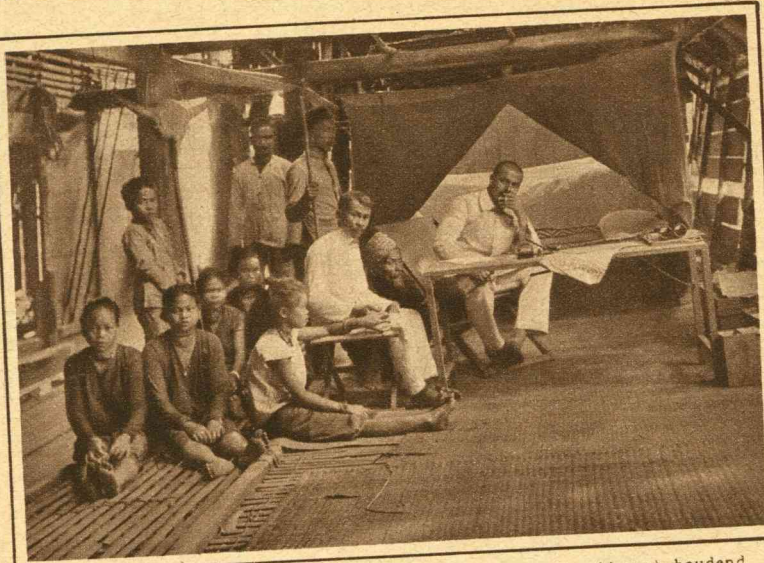

Zondag 1.1. had in het totaal uitverkochte Stadion te Amsterdam de internationale ontmoeting Nederland-België plaats. Deze wedstrijd, die door beide partijen met veel enthousiasme gespeeld werd,

eindigde met den stand 1—1. Onze foto's geven, hierboven links: het Belgische elftal. Rechts: het Nederlandsche elftal. In het ovaal: De Belgische aanvoerder overhandigt zijn Nederl. collega bloemen.

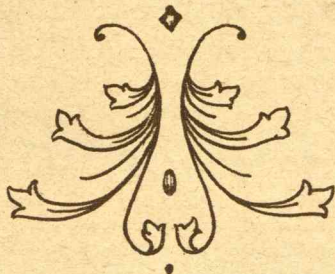
Links: De Bie, de Belgische doelverdediger, in actie. Rechts: Een fraaie uitval van den Belgischen doelman.

Bestuursambtenaar op tournee met zijn miniatuur-huishouding, bivouak houdend in een Dajaksche nederzetting. Op den achtergrond bed en toebehooren, opklapbare tafel, stoel enz.

Illustratieve Brieven

Uit de Buitengewesten van Nederlandsch-Indië aan een achtergeblevene

Het drinken (zuigen) van toewak door middel van een rietje uit een pot. Het „feestdrinken” uit één kom.

Hebben wij in den vorigen brief de manier van reizen behandeld en ons eenigszins georiënteerd in de omgeving, dan wordt het nu tijd de bevolking eens nader te beschouwen.

De Dajaksche mannen en vrouwen zijn flink gebouwd, alhoewel niet groot van stuk, toch frisch. Levendig is meest de uitdrukking van het kool-zwarte oog en kunt ge in plat-Dajak-maleisch met hen aan den praat komen, dan blijkt alras dat zij over het algemeen met een goed verstand en helder oordeel begaafd zijn, voorzoover hun beperkten gezichtskring betreft, alhoewel gij toch dadelijk in hunne gewoonten, gebruiken, kleeding, woonwijze en manier van denken het onbeschaafde, vaak nog soms bestiale, zult onderkennen. Zoowel mannen als vrouwen zijn arbeidzaam,

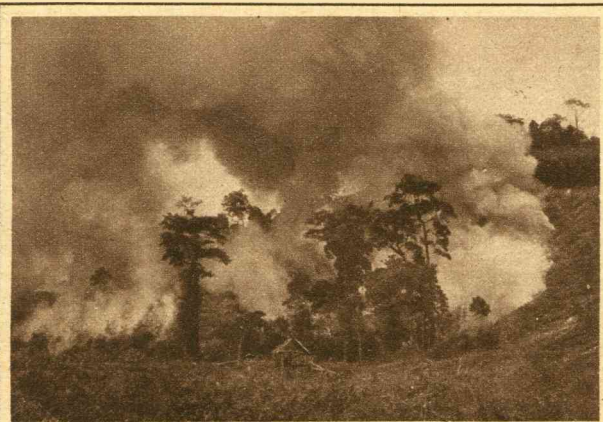
om een beetje eten, voedsel dat vader en moeder zelf niet hebben! O, ge moet de ellende en jammer gezien hebben om U daar 'n voorstelling van te kunnen maken. De mannen moeten alle middelen aangrijpen om een weinig te verdienen; met het zoeken van producten uit de oerboschen (damar, rottan, getah) wordt iets verdiend, en anderen pogen zich als knecht te verhuren en verlaten zoo huis en vrouw en kinderen vaak, die in grooten getale zelf maar moeten zien aan de kost te komen. Tijd om nieuwe velden voor rijstbouw (ladangs) aan te leggen heeft men zodoende niet. Hier en daar ziet men kleine stukjes slechts ontboscht en door de vrouwen bewerkt.

Eens in een dergelijken toestand gekomen, kost het den bestuursambtenaar heel wat hoofdbrekens die middelen te bezigen om uit de knel te komen en de aan hem toevertrouwde duizend-koppige bevolking voor totale verhongering te behoeden.

Slaagt echter de oogst en is er rijst in overvloed aanwezig, dan maakt dit de Dajak zorgeloos. De rijstschuren zijn gevuld, toewak (gegiste rijstnat) is in overvloed aanwezig, bijspijzen

behelpzame hand bieden. Met kleine stokjes geeft men vervolgens de plaats aan waar de hoofdpalen in den grond moeten komen en zijn deze aangebracht dan worden zij met pret en jool één voor één in den grond gezet. De hoogte van de vloeren wordt vervolgens bepaald en door inkervingen gemaakt, waarna de dwarspalen bevestigd worden. Voor zulk een groot huis wordt echter geen enkele spijker gebruikt; alles en alles wordt met stevige, uit het bosch gehaalde rottan, welke eerst in water uitgeweekt is, aangebonden, op hoofdpunten soms voor alle securiteit met een houten spie door en door aangezenglonken.

Zoo wordt de bouw langzaam voortgezet; is het huis onder dak dan trekt men er alree in. Een primitieve trap, een diep ingekerfde boomstam, voert ons naar binnen en komt uit

.... Zoodat de brand erin gestoken kan worden....

werken graag en zwaar soms, maar begeven zich daartegenover maar al te graag in drinkgelagen zonder einde. Het hoofdmiddel van bestaan is de rijstbouw, een echte rooibouw op droge velden. Een veld van groote uitgestrektheid wordt eerst van houtgewas ontdaan en daarna worden de groote boomen geveld. Vervolgens roept men de lieve zon te hulp om al dat omgekapt hout en twijgen uit te drogen, zoodat de brand er in gestoken kan worden, waarna men, na de overblijfselen een weinig opgeruimd te hebben, op het vaak nog rookende veld de padie (rijst) uitplant. Werkt het weer mede, dan kan men zes maanden daarna oogsten. Ja, werkt het weer mee; maar dikwijls regent het als de zon het hout moet drogen en schijnt de zon als juist de jonge zaadjes vochtigheid kunnen gebruiken. Het wispelturige weer brengt o zoo vaak honger en ellende over gansche streken! Want mislukken de rijstvelden, dan staat de honger al vlug voor de deur, is het dadelijk al mondjesmaat tenminste, daar men dan leven moet van het overschot van vroegere jaren. Volgen eenige ongelukkige jaren op elkaar, raakt alle mondvoorraad opgebruikt, dan wordt de toestand nijpend, vermageren mannen en vrouwen en loopen de kinderen huilend te bedelen

Volle Rijstschuur.

(visch, zout) zijn te krijgen door telkens kleine hoeveelheden rijst te ruilen tegen deze producten, men heeft geen zorgen meer voor den dag van morgen en het eene groote feest wisselt het andere af. In dronkenschap worden de dagen doorgebracht en gewerkt wordt er al minder en minder. Dit is ook de tijd voor groote trouwpartijen en doodenfeesten.

Is zoo in groote trekken de aard der Dajaks beschreven,

thans zullen wij met behulp onzer foto's een bezoek aan een Dajaksche nederzetting brengen.

De huizen, welke afwisselend een lengte hebben van 20 tot 150 à 200 meter en langer soms, staan op hooge palen en worden geheel van meer of minder bewerkt wildhout opgetrokken. Men woont met talrijke gezinnen tezamen in zoo een huis, dat daarom van binnen in kamertjes voor de gezinnen verdeeld is. De bouw van een dergelijke woning eischt heel wat tijd. Eerst moeten de boomen in het bosch gekapt worden en ruw tot palen bewerkt. Liggen deze hier en overal verspreid gereed, dan wordt op een daarvoor gunstigen dag met het schoonkappen van een stuk grond begonnen, waarbij alle mannen elkaar de

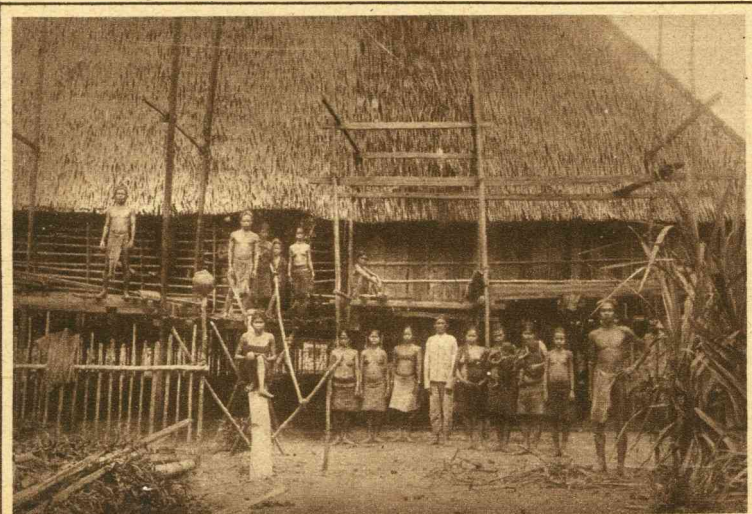
.... Wordt op het vaak nog rookende veld de padie uitgeplant....

in 't algemeen gedeelte van het groote woonhuis, geheel links bestemd voor eventuele gasten en voor slaappleats voor jonge mannen. Op een tweede rij van links zijn publieke stookplaatsen, waar een ieder het recht heeft vuur aan te maken; de bredere ruimte dient den vrouwen en den mannen tot werkplaats voor allerlei bezigheden, terwijl eindelijk de vierde ruimte een lange gang te zien geeft langs de familiekamertjes, welke daar allen met een deur op uitkomen. In deze gang zijn tevens de rijstblokken opgesteld, waarin de rijst door stampen ontbolsterd wordt.

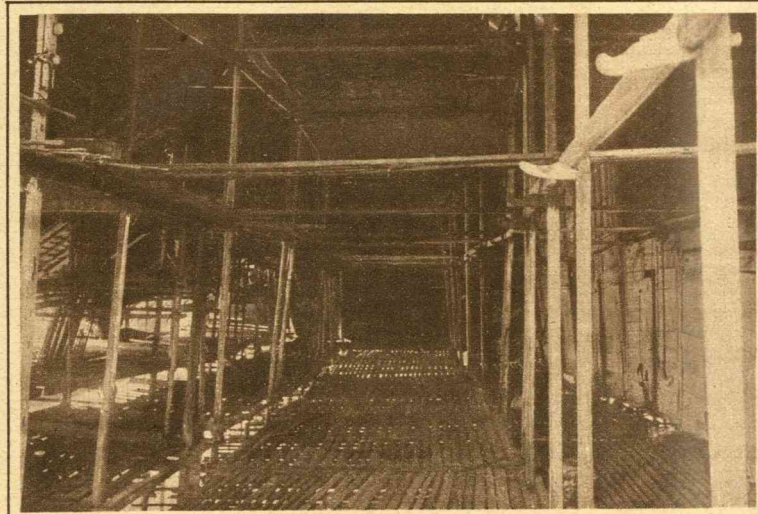
De zoo even genoemde deuren zijn dikwijls met snijwerk zeer kunstig versierd en worden middels rottantouwen voor de opening gehangen. Ook de buitenschotten der familiekamertjes geven dikwijls meer of minder mooi snijwerk te zien, waarvan de motieven meest uit de dierenwereld afkomstig zijn.

Wordt voortgezet.

Ludwig Philtrum.

Dajaksche woning van voren gezien. Duidelijk is de bouwwijze waarneembaar.

Dajaksch huis van binnen. Het algemeen gedeelte.

DE POSTILLON VAN LONJUMEAU

Op het laatste vastenavondbal van de „Casinoclub” was er een „echt schandaal”, en mijn neef Oskar was daar de schuld van. Tot dien ongeluksavond was hij in ieder gezelschap een graag-geziene gast geweest. Als men hem vroeg te zingen, dan liet hij zich niet bidden, maar ging op zijn teenen staan en begon: „Vrienden, verneemt de geschiedenis!” En als hij dan bij „Trotsch en vro-o-oolijk”, de „o” zoo wondermooi smeltend aanhield, dan waren de harten van alle jonge dames gevangen; als hij echter aan het slot met zijn vingers het knallen van de zweep imiteerde, dan knikten zelfs onmuzikale oude heeren tevreden. Ja, mijn neef Oskar had werkelijk een mooien tenor; dat hij hem slechts bezigde voor het rondo van de „Postillon van Lonjumeau”, was wel gering, maar — en hiervan was hij overtuigd — dat had zelfs Caruso dan ook niet beter er af kunnen brengen.

Toen hij de uitnodiging voor het vastenavondbal kreeg, verklaarde mijn neef Oskar direct, dat hij als Postillon van Lonjumeau zou gaan. Natuurlijk koesterde hij daarbij de hoop, na de pauze, als er welwillende bijdragen tot algemeen vermaak gevraagd werden, het Postillied te kunnen zingen. Dan zou hij ook voor het eerst gelegenheid hebben, het in een passend costume te zingen. En in wat een mooi costume! Hij zou niet alseen soort voermansknecht verschijnen, neen, maar in de echte uniform van een werkelijken Postillon van Lonjumeau, die hem de garderobe-knecht van den stadsschouwburg bezorgen zou. Mijn neef Oskar woonde namelijk bij deze op gemeubileerde kamers. Hij mocht van die hulp natuurlijk niets laten merken, want de knecht mocht het costume niet uitleenen, daar de stadsschouwburg natuurlijk geen verhuurinrichting van maskeradecostuums, maar een zoogenaamd kunstinstituut was. Mijn neef zou zelfs de bijpassende zweep erbij krijgen, waarmee reeds vele tenoren meer of minder goed geknald hadden, en op die zweep verheugde hij zich juist bijzonder.

Maar op den Zondag vóór het bal werd de vreugde over het costume een beetje bedorven. Op Zondag werd steeds het weekprogramma van den Stadsschouwburg bekend gemaakt, en dezen keer heette het daarin: „Dinsdag — De Postillon van Lonjumeau.” Oskar schrok en ging naar den garderobe-knecht. „’t Geeft niets,” zei deze, „wij hebben twee costuums. Het vorig jaar moesten wij een nieuwe laten maken; het oude was te nauw en het kon niet meer uitgelegd worden. Het is eigenaardig, maar ieder jaar worden de tenoren dikker; die kerels verdienen veel te veel geld. Natuurlijk kan ik u alleen het oude costume leenen, maar het zal u keurig passen. Alleen de zweep, die kan ik nu niet missen; die moet u nu zelf zien te krijgen.”

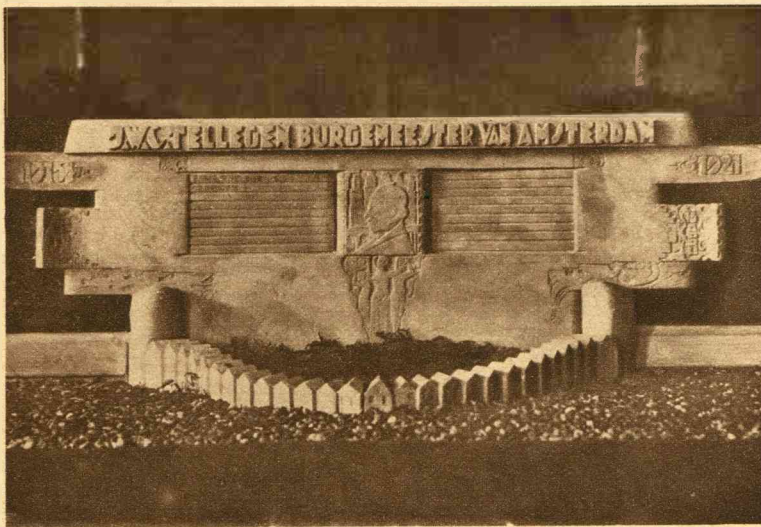
Mijn neef Oskar ging heen en bezorgde zich een zweep, die natuurlijk meer op het „slagwerk” van een ouden huurkoetsier geleek dan op die van een Postillon van Lonjumeau.

Op vastenavond lag het costume voor hem klaar — het oude, dat voor de tegenwoordige behoefte van den Stadsschouwburg te nauw was. Werkelijk, het was nauw, heel nauw, vooral de witleeren broek, dien iedere fatsoenlijke Postillon dragen moest, vooral natuurlijk die van Lonjumeau.

Oskar gaf zich vergeefs moeite, in deze nauwe beenbekleding te komen. Toen schoot hem te binnen, hoe het ongeveer honderd jaar geleden bij het Pruisische leger ging, toen de leeren broeken ook zoo nauw waren, dat men ze op normale

Stadsschouwburg kon weten, hoeveel Postillons van Lonjumeau in dezen broek reeds gezongen hadden — in ieder geval had hij schooner kunnen zijn. Wit zag hij er niet meer uit, maar bruin-geel, als het kalfsvle van een jarenoude regimentstommel. Zóó gaat het niet, zei Oskar bij zichzelf en hij belde om zijn hospes, de vrouw van den garderobe-knecht. Die zou voor zoo iets wel raad weten. Dat was dan ook het geval. „Krijt!” meende zij eenvoudig, en Oskar liet haar zoontje een dubbeltje krijt halen. De drogist was billijk, en gaf een groot, een zeer groot stuk krijt. Maar het werd haast heelemaal opgebruikt; het zoontje van het garderobe-echtpaar, dat het wit-proces bewerkte, had er schik in; hij wreef den broek heelemaal in, en op het nog vochtige leder vormde het krijt tenslotte een zóó dikke laag, dat Oskar met eenige moeite zich verbeelden kon, dat hij allebei zijn beenen gebroken en een gipsverband gekregen had. Maar daarvoor zag de broek er ook schitterend wit uit.

Mijn neef Oskar was gelukkig. Toen hij naar het bal ging, zong hij zachtjes voor zich heen: „Trotsch en vro-o-oolijk!”

Het Tellegen-monument.

Te Amsterdam heeft zich een comité gevormd, dat de nagedachtenis van wijlen burgemeester Tellegen wil eeren door de oprichting van een monument. De maquette van dit monument, dat de vorige week werd tentoongesteld, beelden wij hierboven af.

Wat zou hij vandaag zingen! Hij had wel reden, zijn stembanden in te spannen, want zijn aanbedene zou ook op het bal zijn. Niemand wist, dat zij heimelijk verloofd waren. Daarin is niets onlogisch, want gewoonlijk zijn heimelijke verlovingsen zeer veel menschen bekend. Maar Oskar moest eerst nog minstens twee sporten op de maatschappelijke ladder steigen, eer zij beiden wat minder zwijgzaam behoeften te wezen. En onder die omstandigheden bood de vrijheid van het gemaskerd bal aangename vooruitzichten op minuten of zelfs kwartieren, waarin men bij elkaar kon zijn, zonder angst te hebben, dat het geheim ontdekt zou worden.

Het casino heeft een mooie zaal; verleden jaar pas is het verbouwd. De vereeniging nam voor dit doel een aanzienlijke hypotheek op het gebouw, en daarvoor werd de zaal ook magnifiek ingericht. Alles schittert van goud en wit, en de stoelen en banken, die aan de muren en in verborgen hoekjes vriendelijk tot zitten-gaan nooden, zijn allemaal met witte zijde overtrokken. Deze zijde is net zoo wit als het leer van den broek van den Postillon van Lonjumeau, die als eenige in zijn beroep op het bal zeer uitstak onder de andere gecostumeerden: Zigeuners, Turken, Venetiërs en ander dergelijk volkje. Oskar voelde de verantwoordelijkheid die er in deze omstandigheid op hem rustte. Hij knalde met zijn voermans-zweep — de eerste keeren was hij erg onhandig en sloeg hij een paar oude heeren om de ooren — hij ontlokte doordringende geluiden aan zijn Postillonshoorn, hij danste voornamelijk met gecostumeerde dames van een landelijk voorkomen, zooals de Stadsschouwburg ze in het eerste bedrijf van den „Postillon van Lonjumeau” op het tooneel rondloopen en zingen liet: „Welk een geluk zij dit uur!”

Maar mijn neef Oskar werd moe; de ongewone rijlaarzen en de gipsverbandachtige leeren broek deden hem de inspanningen van den avond nog moeilijker vallen. Vaak dan ook liet hij zijn vermoeide leden rusten op een der faaie, met witte zijde overtrokken zitgelegenheden, nu eens hier, dan weer daar, en één keer ook in een verborgen nis. En daar zat ook zijn aanbedene bij hem, die hij eindelijk, als boere-meisje in een eenvoudig katoenen kleedje, ontdekt had. Er was plaats genoeg voor twee personen in de nis, en Dora had eigenlijk heelemaal niet op Oskar's schoot behoeven te gaan zitten. Zij deed het echter toch, want er hing een gordijn voor de nis. Maar jammer, jammer: het gordijn was niet heelemaal dichtgetrokken.

De Inspecteur der belastingen Fiebig was bijziende, erg bijziende door het veeljarige lezen van vele getallenrijen. Bijziende lieden zien weinig, maar dat weinige is meestal dat, wat zij niet zien mogen. En dat was ook bij mijnheer Fiebig het geval op het vastenavondbal. „Ja, ja, die jongelui,” zei hij aan het buffet tegen zijn vriend Steinberger, die zich juist een glas punch liet geven. „Ja, ja, die jongelui! Daar zat zooveen een jonge dame op den schoot van den nogal wilden Postillon, die mij daarstraks met zijn zweep achter mijn linkeroor sloeg. Kijk maar, het is hier heelemaal dik geworden. Zoo iets moest toch eigenlijk verboden zijn!” Hiermede

bedoelde hij echter niet zijn buil, maar de dame en den postillon.

„Zoo, zoo!” zei Steinberger, dronk zijn punch uit en wandelde de zaal door, tot hij zijn vrouw vond. „Weet je het al? De postillon — wie zou het toch zijn? — heeft daarnet een dame op zijn schoot gehad.” Toen ging hij weer terug naar het buffet.

„Dat is wat moois!” zei Mevrouw Steinberger en keerde zich tot haar vriendin, mevrouw Kletzin. „Heb je het al gehoord? Er heeft een dame op den schoot van den postillon gezeten, die zich den geheelen avond zoo aangesteld heeft.” Maar op hetzelfde oogenblik berouwde het haar voor het eerst van haar leven, dat zij haar mond had opengedaan. Want wat moesten haar oogen zien? Juist wandelde haar eenige dochter Hermina in de polonaise mee door de zaal, als „Koningin van den Nacht”, geheel in zwart fluweel, dat met gouden sterretjes bezaaid was. En aan den achterkant van dit zwart-fluweelen japonnetje zag men heel duidelijk witte vlekken, die als een Melkweg tusschen de sterren liepen.

Mevrouw Steinberger dacht aan den witten broek van den postillon van Lonjumeau. Zij wist dat wit leer vaak niet te vertrouwen was, zij combineerde, zei: „O, Hemel!” en ijde naar het buffet waar haar man punch stond te drinken.

Mevrouw Kletzin had een dochter, die als Zigeunerin in een roodzijden rokje op het bal was. Zij had er geen idee van, dat dit rokje van haar dochter eveneens witte vlekken droeg, anders had zij, wat zij zooveen van Mevrouw Steinberger gehoord had, niet aan Mevrouw Schrader oververteld. En Mevrouw Schrader vertelde het aan Mevrouw Begrin, en deze weer aan Mevrouw Dürschnabel, en zoo ging de geschiedenis verder en verder, en vele oudere dames keken ingespannen in het midden der zaal naar de dansende paartjes, waaronder een heele rij jonge dames was, die witte vlekken op hun rok hadden! —

Mijn neef Oskar liep juist opgewekt naar het buffet, om nog een glaasje punch te drinken, toen een heer hem aanhield. „Mijn naam is Steinberger. Mijnheer, U heeft daareven een dame op uw schoot gehad!”

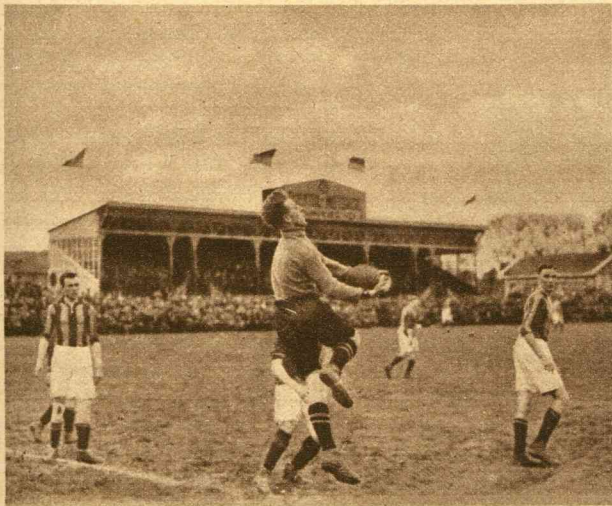
O wee, dacht Oskar, arme Dora!

„Dat was mijn dochter,” ging mijnheer Steinberger voort.

Oskar schudde van neen, maar dat hielp hem niets; mijnheer Steinberger sprak van „opheldering verlangen”, „dochter compromitteren”, enz.

En terwijl hij nog midden in zijn rede was, waren er van verscheidene kanten reeds andere heeren in aantocht, die allen als hetzelfde doel den met zijn nu echter niet meer heelemaal witten broek, reeds van verre in 't oog vallenden postillon van Lonjumeau hadden en hem allemaal met dezelfde woorden wilden aanspreken: „Mijnheer, u heeft daarstraks een dame op uw schoot gehad!” —

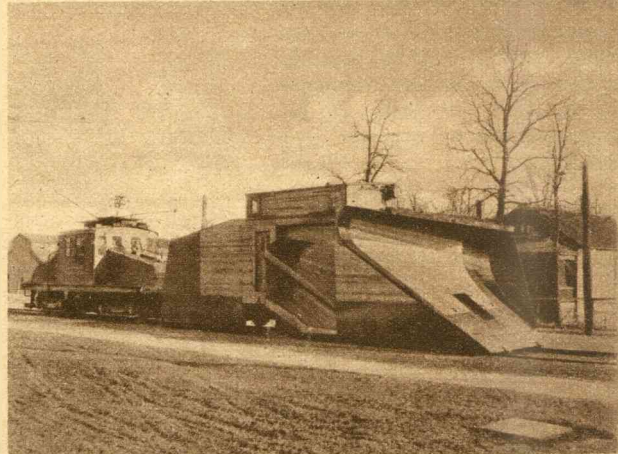
Ja, ik kan het werkelijk niet verzwijgen: mijn neef Oskar was gedwongen het vastenavondbal te verlaten, het bestuur van Casino verzocht het hem dringend. Hij was reeds vijf minuten thuis, toen in de zaal van 't Casino, waar een echt gedrukte stemming heerschte, professor Blauwrok de ontdekking deed, dat de jaspanden van mijnheer Fiebig witte vlekken droegen. Hij zei tot zichzelf, dat mijnheer Fiebig in geen geval op den schoot van den postillon gezeten had, overlegde voorts dat ieder mensch twee kanten heeft en aldus aan beide afgeven kan, greep tenslotte, om aan zijn logische overwegingen een practisch bewijs toe te voegen, de zweep, die de ongelukkige postillon had laten staan, en klopte daarmee

Go-Ahead—R. C. H. — 2—0.

Te Deventer werd tusschen Go-Ahead en R. C. H. een wedstrijd om het kampioenschap van Nederland gespeeld, welke door Go-Ahead met 2—0 gewonnen werd. — Hierboven een interessant moment uit den wedstrijd.

wijze niet kon aantrekken. Toen werd die beenbekleding eenvoudig vochtig gemaakt, opdat het leer gerekt kon worden; twee man hielden den broek overeind, en de derde, die er zich mee wilde tooien, sprong er van boven in. Dan zat het echter ook als aangegoten! Jammer genoeg had Oskar echter geen hulpmiddelen ter beschikking, die zijn postillonbroek konden ophouden, maar het kleedingstuk vochtig maken kon hij alleen wel, met water uit zijn kan. En werkelijk, nu geraakte hij, zij het ook met moeite, langzamerhand erin. Hij zag er netjes uit. Maar alleen de chroniek-schrijver van den

En nieuw model sneeuwploug voor Electr. Spoorwegen.

Bovenstaande foto geeft een afbeelding van een nieuw model sneeuwploug, zooals deze thans in Amerika voor Electriche Spoorwegen in gebruik is. De ploeg is zoo gebouwd dat een zich boven in de afgesloten ruimte bevindende beampte den „neus” van den ploeg (welke op de rails rust) kan laten dalen of rijzen. De ploeg wordt geduwd door een electriche locomotief (zooals op onze afbeelding zichtbaar). Indien zware sneeuwval zulks noodig mocht maken, geschiedt de voortbeweging door twee of drie locomotieven.

alle stoelen en banken af. En telkens, als er hier en daar een wit wolkje opsteeg, zei hij bevredigd: „aha, hier heeft hij gezeten!” —

Maar wat hielp dat mijn neef Oskar? Er bleef toch iets aan hem kleven, niet van het tienmaal door hem vervloekte krijt, maar van den boezen roep als een voor een iedereen gevaarlijken Don Juan, en dus bleef hem niets anders over, dan zich naar een afgelegen plaatsje van het land te laten overplaatsen.

P. Robinson.

ONS SPREEKWOORDENRAADSEL

Terwijl wij bovenstaanden regel neerschreven, bedachten wij, of het niet toepasselijker zou zijn, aan het hoofd dezer pagina de bekende wapenspreuk van de bewoners der Zeeuwsche eilanden te plaatsen, n.l. „Luctor et emergo” — „Ik worstel en ontkom”.

Inderdaad: het wás een ware zondvloed van brieven en briefkaarten, die de post iederen dag op ons kantoor bezorgde.

Er was geen bestelling, of er werden er ettelijke honderden bij ons afgeleverd. En dat ging zoo dagen, weken achtereen.

U kunt zich dan ook wel voorstellen, dat wij heel wat hebben moeten worstelen om die inderdaad **ontelbare** inzendingen door te lezen, te keuren en te schiften.

Oplossing van „Ons nieuwe Prijsraadsel” in 't Panorama. Paasnummer, Maart '23.

Daar heeft 't Panorama, — ja, vrienden, gij kent het, — Een amusant raadsel voor Paschen gezet; En heusch, al die plaatjes zoo geestig gevonden, Ze geven een lezer in 't oplossen pret.

Maar ik wou niet wachten tot Zondag of Maandag; Als 't zonnetje schijnt ga ik vast aan den zwier, En daarom nu vindt gij, geachte Redactie, Den uitslag van 't zesdubbele raadsel reeds hier.

Pas op, hoor koetsiertje, 't is aardig en hartelijk, Dat men je kop koffie zoo vult tot den rand; Toch moet je bedenken: 'k mag liever hard blazen, Dan dat ik me aanstonds den mond heb verbrand.

Die Maart-maand kan stormen en gieren en razen! Dat weet ook het kleinste, onnoozelste kind, En als men goed oplet, dan moet men bekennen: Dat vaak *hóoge boomen ook vatten véél wind.*

Het heertje op plaat *drie* kijkt niet goed uit zijn oogen, Het lijkt waarlijk wel, of met molens hij loopt. Hij moest anders zien, dat, voor prompte betaling, *Die boer, voor citroenen, hem knollen verkoopt.*

Ja, graaft maar en spit maar, en vult vlug uw spaden... Uw werken, góe liên, doet hier waarlijk geen nut; Waart gij liever vroeger aan d'arbeid begonnen, Doch *zóó? 't Kalf verdrongen — nu dempt men den put.*

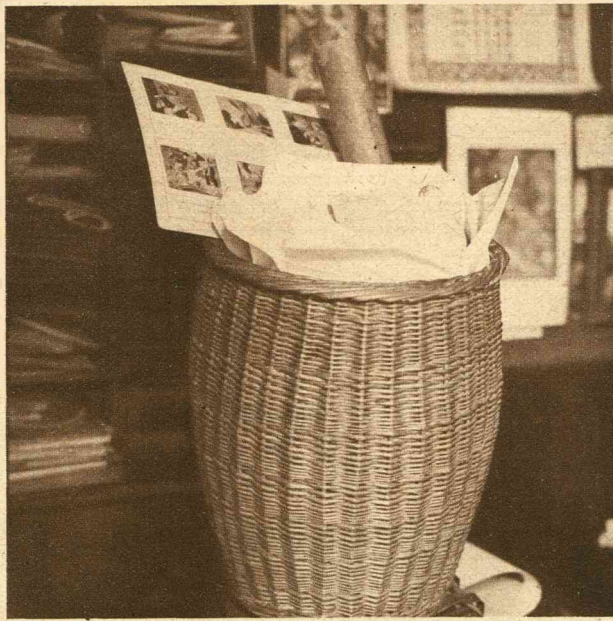
Ze zat er zoo mooi en werd hevig vertroeteld, *De kikvorsch in staatsie op gouden stoel;* Maar 't was tóch haar smaak niet, die schitterende zetel, En, — één, twee, drie *springt zij terug in den pool.*

Wel, wat een geflikker en wat een geschitter! Wat doen toch die luitjes?

Ja, nu gij 't me vraagt: *Het lange mès zou u den kok doen vermoeden;* Doch is hij 't *alleen, die als wapen het draagt?*

Ik wil nu maar hopen en kan haast niet twijfelen, Dat wat ik bedoel, ieder duidelijk zij; 'k Zend de *oplossing* dan ook maar daadlijk naar Leiden, Dan zendt de Redactie de *prijs* wel naar mij.

Hoogachtend, M. v. d. ZWAN-NELCK,

Het „zyare” bestaan van onze papiermand gedurende de dagen van het Spreekwoordenraadsel.

No. 5: Al zit de kikvorsch op een gouden stoel, hij springt toch weer terug in den pool;

No. 6: Het zijn niet allen koks, die lange messen dragen.

* * *

Nu kan dus iedereen voor zichzelf controleeren, of hij de bedoeling van onzen tekenaar juist geraden heeft. Wij kunnen er nog dit aan toevoegen, dat er naar voorhouding van het overstelpende aantal ingekomen antwoorden, niet velen waren, die ze **allemaal** goed hadden. Onze prullemand had in die dagen dan ook een „zwaar” bestaan. Natuurlijk ging het ons aan ons hart, dat wij er zoovelen als foutief moesten terzijde doen, maar wij hopen voor de inzenders ervan, dat zij een volgend maal gelukkiger zullen zijn. Moed gehouden dus!

Waarde lezere en lezer, wij begrijpen, dat wij uw geld reeds lang genoeg op de proef gesteld hebben, en zullen daarom thans den uitslag der trekking mededeelen.

De **eerste prijs**, bestaande uit **het fraaie olieverfschilderij in zwaren, vergulden lijst: Lente in het dorpje Giehoorn, van den bekenden kunstschilder L. van der Vlist, viel ten deel aan den heer P. F. Ermers, Sint Marlastraat 53b, Rotterdam**, die daardoor in het bezit kwam van een **waardevol kunstwerk**.

Een **prijs van een rijksdaalder** ontvingen:

1. De heer W. M. v. d. Burg, Moerdijk (N.B.);
2. Mej. Anny Carels, Eikstraat 31, Den Haag;
3. De heer Joh. Noordhoek, Ringdijk 144, Schiebroek;
4. De heer W. E. H. Zittersteijn, François Valentijnstraat 116, Den Haag;
5. Mevr. J. Kuyper-Voogd, Pretoriusstraat 90II, A'dam;
6. Mej. Elisabeth C. Bink, Paul Krugerlaan 11, Den Haag;
7. De heer A. Scholtens, Schiedamscheweg 282a, R'dam;
8. de heer P. A. Enserinck, Galileistraat 140, Den Haag;
9. Mevr. A. E. v. d. Ende, A. 102, De Lier (Westland);
10. De heer W. F. Lorié, Stortenbekerstraat 136, Den Haag.

Een **prijs, bestaande uit een reproductie in driekleuren naar het schilderij „Lente in het dorpje Giehoorn”, opgeplakt op houtcarton, gevernist en geëncadreerd in fraaie lijst, (extra-prijs)** ontvingen:

1. Mej. A. M. van Roon, de la Reystraat 65b, Rotterdam;
2. Mej. M. Westerman, Parkstraat 26, Enschede.
3. De heer W. Benjamins, Weesperzijde 80, Amsterdam;
4. De heer D. Hartman, J. Aerssenstraat 162, Den Haag;
5. De heer C. Drinkwaard, H. d. Sch. Kamperland (Zeeland);
6. Mej. G. E. Koudenburg, Harendermolen bij De Punt;
7. De heer F. L. J. Hofsteenge, Duivenbodestraat 8, Leiden;
8. De heer C. Berger Jzn., Noordsingel 148b, Rotterdam;
9. De heer J. J. J. v. Beek, Galgewater 14, Leiden.
10. Mej. M. v. d. Zwan-Nelck, Joubertstraat 136, Den Haag.

Een **troostprijs**, bestaande uit een zeer fraaie gravure, gedrukt op zwaar oud-hollandsch papier, ontvingen:

1. Mevr. Raams-Dooren, Rijswijk n.b. Culemborg;
2. De heer J. G. Weber, Hagendwarstraat 5, Meppel;
3. Mevr. G. van Koesveld, Vijverlaan 11, Zeist;

Geachte Redacteur,

n'Ayez pas peur,
Dat Cats heeft meegedaan
Uw raadsel te verslaan.
In 't dichten maar een „broekje”,
Hoop ik toch in Uw boekje
Der prijswinnaars te staan,
Desnoods vooraan..

Nummer één gaf niet veel last.
Voor mij staat 't vast,
En ik leerde het met schade en schand'
„Beter te hard geblazen, dan den mond gebrand.

Nummer twee ging eveneens gezwind:
„Hooge boomen vangen veel wind.”
Velen moesten dit ondervinden,
Die in Raad of Kamer een zetel minden.

Het derde prentje is verbazend interessant,
Alleen aan dien vent met langen neus heb ik het land.
't Is onnet, *iemand knollen voor citroenen te verkoopen*
Maar zoo'n kerel zou ik erin laten loopen.

Nummer vier gaf mij stof tot overdenking,
Om niet te spreken van hersenkrenking.
't Is een waarheid, hard als 't hoofd van Jut,
„Als 't kalf verdrongen is, dempt men den put.”

Uw vijfde plaat was niet zoo mis,
Maar ieder kan toch weten,
Dat *vorsche weer springt in den pool*
Al zet men het op een gouden stoel.

Nu kwam het zesde of laatste bedrijf.
Die plaat joeg mij de schrik op 't lijf.
Breede gordels, hooge boorden,
Lange messen, gouden koorden,
Dit tezamen deed mij vragen:
„Zijn 't allen koks, die lange messen dragen?”

C. BERGER Jzn.

4. De heer C. J. M. van Oijen, Oude Rijn 158, Leiden;
5. De heer A. Hendriks, West Maaskade 129B, Rotterdam;
6. Mej. G. C. J. Punt, „Kl. Zandberg,” Noordwijk aan Zee;
7. Mej. G. Kip-Veurink, Bentheimerstr. 58, Coevorden;
8. Mej. Gre Rezelman, Café-Rest. „De Beurs”, Hoofdorp, Haarlemmermeer.

9. Mevr. A. Buijten-v. d. Wart, J. v. W. Obdamstraat 30, Amsterdam;

10. De heer J. T. Gaykema, Parkstraat 37, (De Kooi), Leiden.

Alle prijzen werden door ons reeds aan de gelukkige winnaressen en winnaars toegezonden.

En hiermede behoort ook deze Prijsvraag weer tot het verleden! Wie geen prijs ontvingen, moeten vooral **niet** ontmoedigd zijn. Er bestaat een onfeilbaar middel, om hetzij vroeg of laat, in het bezit van een prijs te komen, en dit middel is:

Steeds trouw aan onze wedstrijden deelnemen.

Binnen korten tijd zal de gelegenheid daartoe wederom geboden worden. Wij publiceerden dan ook weer een prijsvraag, waaraan **iedereen** kan meedoen, en waarbij voor de inzenders en inzenders van goede oplossingen wederom zeer fraaie prijzen beschikbaar zijn! En wij hopen dan weer op een even groot, zoo mogelijk nog grooter aantal inzendingen!

RED. „PANORAMA”.

Edoch: wij klagen niet; willen niet klagen. Hoe meer inzendingen wij ontvangen, hoe liever het ons is. Want indien er veel animo voor een prijsraadsel bestaat, mogen wij veilig aannemen, dat dit in den smaak onzer abonnees viel, en-daar gaat het toch per slot van rekening om. Daarbij komt nog, dat heel wat lezers ons zulke aardige beschrijvingen, gedichten en teekeningen zonden, dat het lezen en beschouwen ervan ons heel veel genoegen verschaft heeft. Wij zijn er hun werkelijk dankbaar voor: zij hebben gezorgd voor afwisseling in den overigens natuurlijk wel wat eentonigen stroom van antwoorden.

Een tweetal antwoorden in dichtvorm drukken wij op deze pagina af. Gaarne zouden wij er nog meerdere hebben opgenomen, maar... de ruimte ontbreekt er ons voor.

Dank zij deze „note gaie” van den zondvloed, kunnen wij achter het „luctor” ook het „emergo” plaatsen. Wij **zijn** ontkomen, en dank zij dit laatste feit kunnen wij hieronder de oplossing mededeelen. Ziet hier dan:

Nummer één der illustraties stelt voor:

Beter hard geblazen dan den mond gebrand;

No. 2: Hooge boomen vangen veel wind;

No. 3: Iemand knollen voor citroenen verkoopen;

No. 4: Als het kalf verdrongen is, dempt men de put;

Ingezonden door: W.F. Lorié, oud 16 jaar, Adres: Stortenbekerstraat 136, 3-Gravenhage, 11 April 23.

En détail van een door ons ontvangen oplossing.

DEN TSARENEED GETROUW

HERINNERINGEN VAN EEN KOZAKKEN-OFFICIER

door Luit.-Kolonel M. V. Graaf Mouravieff-Amoursky

(Alle rechten, ook die van vertaling, voorbehouden.)

II)

DE maanden Mei en Juni moest ik het bed houden in het regimentshospitaal, omdat mijn toestand verergerd was. Den dag van onze aankomst te Petrograd werd ik namelijk aan het station door eenige „kameraden” ruw tegen den grond geduwd. Strachnikoff was niet in staat mij tegen den overval van deze „beschaafde” medeburgers te beschermen. Ik had veel bloedverlies tengevolge van dezen val, hetgeen mij erg verzwakte maar mij tevens — het bloed was mij naar het hoofd gestegen bij deze gelegenheid — eenigszins kalmeerde.

Eind Juni werd ik overgebracht naar de woning mijner Grootmoeder, Gravin Toll, die in het huis van den Prins van Oldenburg woonde, dat op het Marsveld uitzag en tegenover den mooien Zomertuin gelegen was. Zoowel in het hospitaal als bij mijne Grootmoeder kwamen mijne vrienden mij geregeld opzoeken en vertelden mij wat er voorviel. Het waren natuurlijk militairen, die, hetzij door hunne overmoedige ondergeschikten weggejaagd, hetzij met verlof van het front gekomen waren; in beide gevallen echter keerden zij niet naar hun regiment terug, om een eind te maken aan den belachelijken toestand waarin wij sinds de revolutie verkeerden.

Toen gebeurde er iets ongehoords. Kerensky en zijne medewerkers zwoeren trouw aan de Geallieerden en eischten dat er zou doorgevochten worden tot de overwinning behaald was. Terzelfder tijd vernietigden zij alles wat eeuwen lang in het leger de discipline versterkt en de vaderlandsliefde aangewakkerd had. Zij riepen dat de revolutie en Rusland in gevaar waren. Zij spraken van Rusland wanneer dat in hun kraam tepas kwam en beijerden zich intusschen slechts om de revolutie ingang te doen vinden. Zij arresteerden ieder die daadwerkelijk monarchist scheen en hielden allen gevangen die zich veroorloofden hun dwaas régime te veroordeelen, terwijl galeiboeven, bandieten en misdadigers in vrijheid gesteld werden. Overal moesten er roode vlaggen en roode cocardes zijn, ongetwijfeld om den ongunstigen indruk te verzwakken, veroorzaakt door het rood van het bloed der onschuldigen, waarin de bewerkers van de revolutie zich baadden, zonder dit nochtans te willen bekennen.

De dagbladen stonden vol redevoeringen, besluiten, protesten, het front werd vergeten. De regeering, het parlement, de ministeries, alles praatte, men voerde niets meer uit. Eene speciale commissie hield zich onledig met de verkiezingen voor de grondwetgevende Vergadering en de regeering, zonder het volk te raadplegen, riep de republiek uit! Het woord republiek heeft een goeden klank, maar ons volk had eene eigenaardige opvatting van dit woord. De republiek, zei men, beteekent dat er geen Czaar meer is, dat vanzelfsprekend allen gelijk zijn en mogen doen wat ze willen. De regeering van Kerensky scheen deze zelfde opvatting te huldigen, want de bandieten, die zich „bolschewisten” noemden en die men reeds in 1917 leerde kennen, predikten roof en moord en hun leiders, gearresteerd door den militairen gouverneur van Petrograd, werden door Kerensky weder in vrijheid gesteld. Hij verklaarde dat hij elken burger achtte vrij te zijn te denken en te handelen naar eigen believen.

De logica van deze heeren republikeinen was opvallend.

Met hun geschreeuw van „oorlog tot de zege bevochten is” beschermden zij de volksmenners die riepen „oorlog aan de bourgeoisie en niet aan den buitenlandschen vijand!” Zij stelden de deserteurs in vrijheid, kwamen hun in het gevlei, schaften voor hen de doodstraf af en tuchtigden de officieren die den dienst wilden verlaten of lieten deze door de menigte vermoorden, zonder ook maar een van de schuldigen te straffen. Eene regeering van verraders en lafaards kon trouwens niet anders handelen.

Het tragische is dat noch de russische gemeenschap, heel die klasse van intellectueelen, noch de vreemdelingen den moed hadden of zich de moeite getroostten met luide stem te Petrograd te zeggen dat de toestand

ondraaglijk werd. De gezantschappen en missies der geallieerden verbroederden zich met Kerensky en consorten, de adel en de klasse der russische intellectueelen achtten zich niet bij machte eene nationale opinie te hebben. Zij probeerden zoo goed mogelijk het voorbeeld van de westersche volken na te volgen, die thans waarschijnlijk wel hun groote vergissing zullen hebben ingezien.

Hoofdstuk VI.

BIJ DEN GENERALEN STAF TE PETROGRAD. DE BOLSCHEWISTISCHE REVOLUTIE. EERSTE POGING TOT VERZET IN HET DEPARTEMENT VAN DE DON-KOZAKKEN.

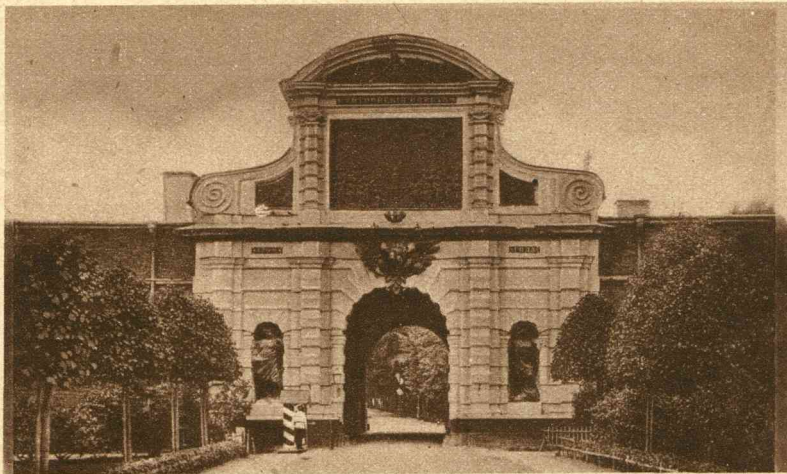
In 1917 was ik weer op de been, dank zij de goede zorgen van mijne Moeder en van den braven Strachnikoff. Deze laatste stak zijne afkeuring over het gedrag van de menigte en van het garnizoen te Petrograd niet onder stoelen of banken. Ik meldde mij bij de gezond-

Wachtmeester te paard.

heidscommissie te Petrograd die mij, met het oog op mijne drie wonden, bij de tweede klasse (naar gezondheidstoestand) indeelde. Vroeger zou ik nooit gebruik hebben willen maken van dit privilege, maar nu was ik dankbaar niet naar mijn regiment terug behoeven te gaan. Dank zij de vriendelijke hulp van den divisiegeneraal Wrangel, den lateren generalissimus van het anti-bolschewistische leger, dien ik toevallig op de bureaux van den generalen staf ontmoette, werd ik gesteld ter beschikking van den chef van de afdeling Buitenlandsche Zaken van den staf. Tientallen kameraden van mij kwamen evenals ik ertoe zich op deze wijze te „verstoppen”, hetgeen ons allen volkomen begrijpelijk voorkwam op dit oogenblik, maar dat ons zes maanden vroeger een schande zou geweest zijn.

Weldra werd ik als officier toegevoegd aan de militaire missies en het Amerikaansche Roode Kruis te Petrograd. Ten einde de woningen van mijne Moeder en mijne Grootmoeder niet te compromitteren — ik

Hoofdpoot van de St.-Peter- en Paulvesting te St.-Petersburg vóór de Revolutie.

was als kozakkenofficier niet gezien bij de revolutionaire menigte — verhuisde ik naar Hôtel de l'Europe, op het Michailovskayaplein. Dit was vooral ook beter voor mijn eigen veiligheid, want het Amerikaansche Roode Kruis was in dit hotel ondergebracht, zoodat Strachnikoff en ik als het ware onder de bescherming stonden van de Amerikaansche Vlag. Daar mijn dienst niet erg belangrijk en evenmin interessant was, en mij bovendien veel vrijen tijd liet, begaf ik mij in alle

anti-revolutionnaire organisaties, reisde dikwijls naar Finland en naar Moskou en voerde daar de opdrachten uit van onze superieuren, woonde geheime bijeenkomsten bij, kortom smeedde complotten en hoopte intuschten op betere tijden. Ik maakte mij vooral bezorgd over het gebrek aan vertrouwen in onze voormannen of liever het volkomen gemis aan organisatie dat bij al deze kleine samenzweringen heerschte en die daarom ook nimmer tot iets leidden. De militairen en burgers die gereed waren hun leven te wagen bij al deze geheime vereenigingen waren over het algemeen lieden van karakter. De dood van den edelman, met het zwaard in de vuist, was hun gemeenzaam; geheime politiek, intrigues, samenzweringen, dat alles was niets voor deze mannen. Later zou een honderdtal van deze vaderlandslievende mannen meer dan eens een regiment bolschewisten op een afstand houden, maar dan werkten zij ook bij daglicht op open terrein — nu zweerde men samen bij nacht in een stad waar niemand te vertrouwen was.

Ik herkende Petrograd niet, de majestueuse hoofdstad, waar vóór den oorlog de meest volmaakte orde heerschte. De revolutionaire soldaten, slordig gekleed, maakten alle straten onveilig. De wijken der aanzienlijken waren nu vuil en verlaten, het volk was onrustig, en gejaagd, de hotels waren vol individuen die men vroeger nooit te Petrograd had gezien. Ik zag met een wantrouwend oog naar de bewoners van het hotel de l'Europe, het mooiste en weelderigste hotel van Petrograd. Het was vooral een buurman van me die me wantrouwen inboezemde. Hij was zoogenaamd Amerikaansch onderdaan, de Amerikaansche vlag hing tegen alle muren van zijn kamer en op zijn deur. Het mannetje zat den geheelen dag op de schrijfmachine te tikken. Op zekeren dag klampte hij mij aan, verzocht mij in z'n kamer te komen en bood mij thee aan. Niettegenstaande mijn wantrouwen ging ik, alleen uit nieuwsgierigheid, mede naar zijn kamer. Alle tafels lagen vol met paperassen, een onafgeschreven stuk zat nog in de schrijfmachine. Dit eerste korte bezoek bracht mij niet veel verder. Later vertelde dit mannetje, Kahn geheeten, die buitengewoon vriendelijk tegen mij was om mij aan het spreken te krijgen over mijne Amerikaansche missies, dat hij handel dreef in chemische producten, in vee enz. Op een avond, thuis komende, klopte ik eens bij hem aan, omdat ik hem nog steeds op de schrijfmachine hoorde tikken. Kahn bood mij dadelijk thee aan, maar was een beetje verlegen toen er op de deur gebonsd werd en twee mannen, in prachtige pelsjassen gekleed en met mooie bontmutsen op, de kamer binnenstapten. Deze beide mannen boezemden mij veel belangstelling in.

Zij schenen geen boorden en dassen te dragen en zonder veel moeite zag ik dat beiden onder hunne elegante pelsjassen matrozenhemden droegen met open-geslagen halskraag. Toen zij hunne rijke bontmutsen afnamen, kwamen hunne onverzorgde haren te voorschijn. Zichtbaar verlegen door mijne tegenwoordigheid, sprak geen van deze mannen een woord. De kleine Kahn haalde van achter een canapé twee flesschen echte russische vodka te voorschijn, een sinds het begin van den oorlog verboden en daarom zeer zeldzame drank, stopte elken matroos een daarvan in de handen en liet hen toen uit. Nadat hij nog enkele woorden met hen gewisseld en de deur gesloten had, zei Kahn — weer volkomen kalm en een en al glimlach — „U begrijpt, een arm joodje als ik moet wel goede vrienden met iedereen zijn om zaken te kunnen doen!”

Ik nam afscheid en een tijd lang zag ik hem niet terug. Op zekeren dag klopte hij aan mijn goedgesloten deur en vroeg mij of ik hem een grooten dienst wilde bewijzen en een brief voor hem mee wilde nemen naar Helsingfors, want hij had van den hotelknecht gehoord, dat ik naar Finland ging den volgenden morgen. Toen ik kortaf weigerde, verdween hij onder het aanbieden van duizend excuses. Een anderen keer kwam hij mij vragen of ik niet een cijfertelegram voor hem kon doorsturen naar Stockholm langs de lijn van den generalen staf, omdat hij dit zelf niet kon doen, cijfertelegrammen waren in den oorlog verboden. Toen lachte ik hem in zijn gezicht uit en zei dat dit onmogelijk kon, waarop hij

verzekerde dat zijn chef, de heer Philipps, die juist uit Zweden terug was, gaarne elk bedrag, hoe groot ook, voor een dergelijken dienst wilde betalen. Toen hij zag dat ik me daarover boos maakte, verdween Kahn, heel beleefd groetend. Eind November, toen alles hoe langer hoe slechter ging (de Bolschewisten waren meester van den toestand geworden), kwam ik op een avond in mijn hotel en in de lift klampte Kahn mij weer aan.

(Wordt vervolgd.)

'N SNOEPREISJE

DOOR THÉRÈSE HOVEN

Den Haag, 6 Januari '23.

Liefste Moeder.

En extra brief van de luie schrijfster!
„Pas maar op, je moeder zal schrikken,” hoorde Frits mij vanochtend, toen ik 't hem vertelde, waarom zult u zoo straks hooren.

In elk geval weet u nu, dat 't niets ernstigs of vervelends is, anders zou mijn begin heel anders zijn.

't Is juist iets reuzeleuks! Vergeef me dit slang-woord, maar ik ben een beetje dol, weet u!

Ik voel me in een stemming om een gramfoon van een der bureu te leenen, er zijn er genoeg, en er een fox-trot of een Yasz, of liever nog: een ouderwetsch springdansje, bij te doen.

Stel u voor dat ik een snoepreisje ga maken! Wat zegt u daarvan?

Voor 't eerst sedert ik, in '14, met u en vader in Zwitserland was, trek ik de grenzen weer over.

Onze huwelijksreis bleef een illusie, omdat er op den, daartoe bestemden tijd (deftig, hè?) locale beletselen waren, in den vorm van den oorlogstoestand, waardoor de grenzen afgesloten waren.

En toen kwam eerst broer en toen zus en toen weer een broertje... en leefden wij, door andere oorzaken, meer van finantieelen dan van oorlogsachtigen aard, binnen nog engere grenzen.

Frits moet heel hard werken, willen wij 't een beetje goed hebben.

Dat is nu heusch waar: met de allergewoonste dingen gaat er zooveel geld weg, dat je nooit eens iets voor iets bijzonders hebt.

En daar verlang ik zoo dikwijls naar... wij gaan nooit naar een comédie of concert, zelfs dineeren of souperen wij nooit in een restaurant, hetgeen een der vaste nummers is op 't programma der Hagenaars.

Op Oude-Jaars-avond werd er overal gesoupeerd — behalve bij ons!

Broertje was den vorigen nacht erg lastig geweest en wij hadden er allebei mee opgetrokken; Liesel is een schat, bepaald veel beter dan een Hollandsche kinderjuffrouw, maar 's nachts slaapt ze!

Wat er ook gebeurt, ze slaapt door!

Enfin! Frits en ik hadden bijna geen oog dichtgedaan en toen had hij geen lust om op te blijven.

Hij had het toch bijzonder druk met 't afsluiten van de boeken en was zelfs Zondag, den heelen ochtend, op 't kantoor.

Maar nu weet u 't heerlijke nieuwtje nog niet!

Ik ga, voor veertien dagen, op reis!

Ik zeg ik, dus zonder Frits.

Echt modern... knal, zooals de schooljongens zeggen.

Ik heb er ook heusch genoeg van om zoo 'n akelig, braaf, degelijk ouderwetsch'je te zijn, zich afslovende voor man en kinderen!

De vrouw heeft, even goed als de man, recht om haar eigen leven te leiden.

Als Frits voor een congres, of zelfs voor plezier, op reis zou gaan, zou ik 't hem best gunnen; stel dat ik om de een of andere reden niet mee kon gaan.

Hetgeen nu bij hem 't geval is. Zijn compagnon is nog altijd ziek, hij werkt voor twee en kan niet weg.

Ik ga dan voor veertien dagen naar Wiesbaden! U kent toch mijn beste vriendin Paula de Bent van Nooyen en mijn op één, na de beste: Alice van Meeteren? Nu, die twee genieten van 't leven, dat kan ik u verzekeren. Ze hebben geen kinderen; naar ze beweren uit vrije keuze, maar dat weet ik niet.

Dat is haar zaak, niet de mijne?

Paula heeft een ergen werkezel voor man, net zoo iets als Frits, maar ze hebben 't veel minder dan wij, moeten nog meer bezuinigen, eten margarine op 't brood!

Daarbij is zij een oer-elegantje en maakt ze er een studie van om zoo up-to-date mogelijk te zijn.

Alice, haar schoonzusje, is de vrouw van een zee-officier; haar man is in Indië, dus is zij vrij om te doen, wat zij wil, zalig!

Deze twee dames nu zijn al een paar keer naar Wiesbaden geweest, omdat je er zoo heerlijk en goedkoop terecht kunt. Als je niet te royaal bent en practisch te werk gaat, haal je er, met gemak, de reis uit, die trouwens heelemaal niet duur is.

't Prettigste is echter, dat je er zoo eenig kunt profiteren. Je kunt er wel zes keer naar een opera gaan, voor wat 't hier eens kost, en dan is 't prachtig gemonteerd.

Denk toch eens aan, moeder, veertien dagen lang voor de pret leven, ten minste twaalf, want telkens gaat er één af voor de reis.

Ik ben nu al druk bezig voor mijn pas en mijn portretje er voor is zóó goed uitgevallen, dat ik 't heb laten vergrooten, u krijgt er ook een.

En nu komt 't groote verzoek: Wilt u zoo lang bij de kinderen komen? Kätje en Liesel zijn allebei uitstekend, maar ze zijn nog te jong om de verantwoordelijkheid te dragen.

Zoodra ik weet dat u komt, meld ik u den dag van ons vertrek. Wij hebben dien namelijk nog niet vastgesteld.

Nu, dag Moedertje-lief, veel dank vooruit.

De kindertjes sturen Oma veel kusjes, dat doet uw groot-kind ook.

Uw Bertha.

De oude mevrouw schudt 't hoofd bij 't lezen van dit uitvoerige epistel. Bertha kan geen korte brieven schrijven, in alles... hollen of stilstaan. Een tijd lang de bedaardeste huismusch, die er ooit in vrouwenrokken op 't nestje heeft gezeten en dan weer 't allerdartelste vliindertje!

Meestal een engel van goedheid, maar een enkelen keer een duiveltje vol egoïsme!

Van kind af 't zelfde; altijd liet zij zich door vriendinnen leiden. Een wonder nog dat ze zoo terecht is gekomen. Frits is gelukkig zoo door en door degelijk.

Maar nu loopt 't spaak!

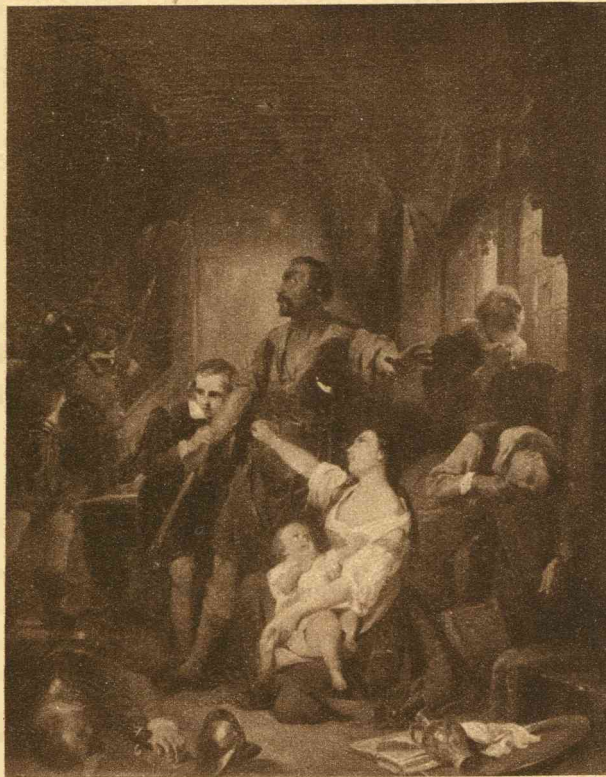
Weer schudt oudje 't hoofd.

Dat arme, wijze hoofd lijkt vaak een *perpetuum mobile*; er is in dezen decadenten, gedegeneerden tijd, ook zoo heel veel aanleiding tot hoofdschudden; tot afkeuren!

Van dit afkeurenswaardige plan mag niets komen.

Een mooi ding! De man hard werken, zich niet het minste pretje gunnen en de vrouw zich veertien dagen lang amuseeren... met vriendinnen nog wel!

Met Paula de Bent van Nooyen, die 't thuis zóó krap heeft dat ze haar hard zwoegenden man, margarine op 't brood geeft, en die bovendien een elegantje is. En met Alice van Meeteren, wier echtgenoot, ver van huis en haard,

De Smid van Naarden.

Het Gemeentebestuur van Naarden ontving een dezer dagen van iemand, die onbekend wenschte te blijven, ter opluistering van de Raadzaal een waardevolle schilderij ten geschenke, betrekking hebbende op Naarden's historie. Zij stelt Huibert van Eyken, den smid van Naarden voor, op het oogenblik, dat hij vrouw en kinderen verdedigt tegen de Spanjaarden, die, bij de uitmoording der stad in 1572, ook zijn huis niet ontzagen. Volgens Boxhorn — in diens, in 1632 verschenen werk „Theatrum sive Hollandiae Comitatus et Urbium Nova Descriptio” — werden den smid, toen hij de op zijn borst gerichte lans van een tweetal Spanjaarden greep, alle vingers afgesneden, waarna hij, met tal van wonden overdekt, den geest gaf. Zijn eenig dochtertje, de driejarige Emerentia, die om lijfsbehoud van haar vader smeekte, werd door de wreedaards het bloed dat uit zijn wonden spoot, in het aangezicht geworpen. — De schilder Nicaise de Keyser — 26 Aug. 1813 te Santvliet bij Antwerpen geboren en bekend door zijn „Gulden Sporen Slag”, berustend in het museum te Kortrijk, alsmede door zijn „Hans Memlinc in 't St. Jans Hospitaal te Brugge” en tal van andere meesterstukken — beeldt hier den Smid van Naarden uit, met den hamer in de hand, vrouw en kinderen beschermend tegen de woeste indringers, van wie er reeds een, door hem verslagen, aan zijn voeten ligt. Inzonderheid in de uitbeelding der vrouw met haar kind op den schoot herkennen wij den meester in de kunst, wiens schilderij een waardige plaats verkreeg in de Raadzaal der Stad, in welke het moordtooneel zich voor drie en halve eeuw afspeelde.

F. W. DRIJVER.

in een verraderlijk, ongezond klimaat vertoeft... opdat mevrouw er een lekker leventje van kan nemen.

Mooie voorbeelden!

Van die praatjes omtrent zuinigheid geloof ze geen lor! Die koopjesjaagsters gebruiken 't als excuus om zich allerlei luxe artikelen aan te schaffen, die ze volstrekt niet noodig hebben.

Een vrouw moet eenvoudige, degelijke dingen dragen en gebruiken en die moet haar man haar geven, als zij geen fortuin van zichzelf heeft.

Maar, of ze nu tegen zichzelf zit te preeken, is verspilling van tijd en hersenen.

Ze moet in dat sluwe, oude brein een middel zoeken om Bertha van haar plan af te brengen, zonder haar moederlijke autoriteit te gebruiken.

Je zin doordrijven zonder machtsvertoon, dat is de quaestie! —

Bijna twee dagen verloop en Bertha hoort niets van Mama. Misschien nog met de laatste post.

Ze zitten aan de thee, als er vrij hard aan de voordeur wordt gescheld... 't is net of er visite is.

„Toe, Frits, ga jij even kijken...”

Niet noodig. De visite komt al binnen.

„Nee, maar moedertje...”

„Waarom heeft u niet geschreven?” vraagt Frits, verwijtend, „dan hadden wij u toch van den trein gehaald.”

„Zoo'n haast was er niet bij,” zegt Bertha, verlegen.

„Dat dacht ik nu wel; kindlief, ik ben zoo geschrikt

van je brief. Zeg me nu maar ineens, wat er is. Je schreef zoo van broertje. 't Was toch geen croup... .

„Och! wel nee,” stelt haar dochter haar gerust, „'t was enkel van de tandjes, dat hebben de twee oudsten ook gehad.”

„Is er dan iets met jou of met Frits? Een operatie of zoo? Of iets met Jaap of Inelie?”

„Hoe komt u er op? Wij zijn allemaal zoo gezond als vischjes,” betuigt Frits.

„Dan is er iets met de zaken,” klinkt 't gedecideerd. „Je hebt misschien gespeculeerd of je bent wat lichtvaardig geweest en je wilt dat ik je help. Kom er maar eerlijk voor uit. Een klein tekort is immers nog te dekken, een groot helaas! niet meer. Mijn Engelsche grootmoeder zei altijd: *a stitch in time, saves nine!*”

„Mijn lieve, beste schoonmama,” zegt Frits, lachend, „het spijt mij dat ik de reddende hand, mij zoo edelmoedig toegestoken, moet weigeren, maar ik zou u uit mijn boeken kunnen aantoonen, dat er, zooda niet van groote winst, evenmin sprake is van een tekort. Door zooveel mogelijk alles zelf te doen en na te gaan, hoop ik de *malaise* door te komen zonder kleerscheuren. Uw steekje op tijd is dus nog niet noodig.”

„Ik begrijp niet, Mama,” begint Bertha, ietwat ongeduldig. Zonder hierop te letten zegt de oude dame, in antwoord op de verzekering van haar schoonzoon, dat hij haar hulp niet noodig heeft: „Des te beter! In deze drukkende tijden moet men wel op alles voorbereid zijn, trouwens, je bent solide, daar zal niemand aan twijfelen. Je hebt voor je zelf niets over, getuige je rafeljasje...”

„Zegt u maar gerust rafelpakje,” valt Bertha in. „Hebt u nu ooit zoo'n leelijk pak gezien? Het traditioneele *dress for dinner*, wordt door meneer mijn echtgenoot door *undress for dinner* vervangen. Zoodra hij van zijn kantoor komt, gaat de oude plunje aan.”

„Anders zou mijn nieuwe plunje er al heel spoedig net zoo uitzien, vrouwtje. De stoffen zijn nog lang niet dat en enkel door de grootste zuinigheid te betrachten, gaan de kleeren nog een poosje mee.”

„Moeder, wat is nu uw antwoord op mijn brief en wat zegt u van mijn plan?” vraagt Bertha, popelend van ongeduld.

„Nu, dat bewijst mijn komst, ik kreeg je brief gisteren met de tweede post en was er eerst zoo van ontdaan, dat ik geen energie tot handelen had.”

„Er was toch niets om ontdaan van te zijn. Dat schreef ik er nog bij.”

„Maar, kindlief, begrijp je dan niet, dat ik van alles tusschen de regels las? Het leek mij toch volkomen onverklaarbaar, dat je een vrouw van mijn leeftijd, midden in den winter, heel uit Zwolle zou laten komen voor een grill van jou om er eens uit te zijn...”

„Ik verzeker u toch dat er niets anders is,” komt er, onsamenvattend en verlegen uit.

„Dat zeg je nu, maar ik begrijp toch wel, dat jij je oude moeder niet uit haar warm nestje en uit haar gewone doen zoudt halen om een paar weken met oppervlakkige mode-dametjes te gaan fuiven, afgezien nog van 't feit, dat zij geen kinderen hebben en jij drie heerlijke schatten en daarbij nog een opperbsten man. Wie zulk een rijk gezegend *home* heeft, verlaat het zoo maar niet. Dat kun je mij niet wijs maken...”

„'t Zou niet enkel zijn om te fuiven,” komt er, nog meer verlegen uit.

„Nee, je wilde het doen voorkomen, of je het uit zuinigheid deedt om koopjes te hebben. Maar, dat wil er bij mij niet in. Daarvoor hebben je arme vader en ik je te degelijk groot gebracht, en is je goede man je later te flink voorgedaan. Wees voorzichtig met koopen, stel 't uit, zoolang je kunt, maar als je koopt, koop dan goed. Bovendien, jij zoudt toch niet willen profiteren van den desolaten toestand in Duitschland en van den lagen stand van den markt om er zelve munt uit te slaan? Plezier hebben en naar de opera gaan in een land, dat om je heen afbrokkelt. Nee, dochtertje-mijn, dat zit niet in je. Als er hier dan geen ernstige reden tot ongerustheid mijnerzijds is, als jullie allemaal gezond bent en de zaken redelijk gaan, dan weet ik maar één aanleiding tot je... brief, namelijk een groot verlangen naar je moeder en een aarzeling om haar, zoo maar zonder open reden, hier te laten komen.

„Ik ben je er dankbaar voor, kindje. Het bewijst me, dat je in je oude moeder nog steeds je beste vriendin ziet. Wat zeg jij, Frits?”

„Ik zeg, dat ik, voor vanavond, alle zorgen opzij zet, en een fijne flesch uit den kelder haal om te drinken op de gezondheid van mijn allerliefste, geestige schoonmoeder. Vele jaren nog voor haar zelf in de eerste plaats en ook voor ons, die haar nog lang niet kunnen missen. Wat zeg jij, wijfje?”

„Dat moeder mij beter kent dan ik zelf... en dat jij lang niet streng genoeg bent voor je dwaze vrouw.”

„Dat laatste heb je niet tot een doove gezegd... maar je moet er niet bij huilen, kindje. Daarvoor is deze avond veel te mooi.”

WIJSHEID IN EEN NOTEDOP.

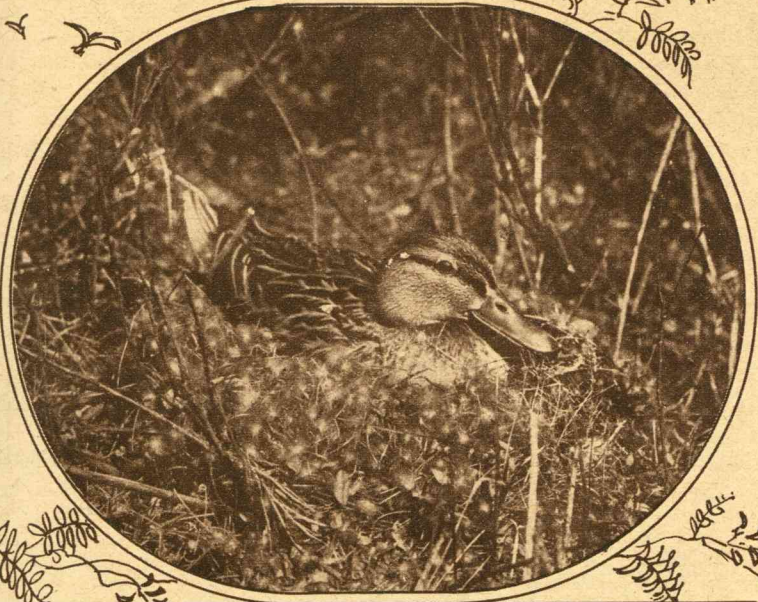
Zeg niet: „Ik zal het probeeren!” maar: „ik zal!”

Karakter schrijft zijn naam op iemands gelaat met onuitwischbaren inkt.

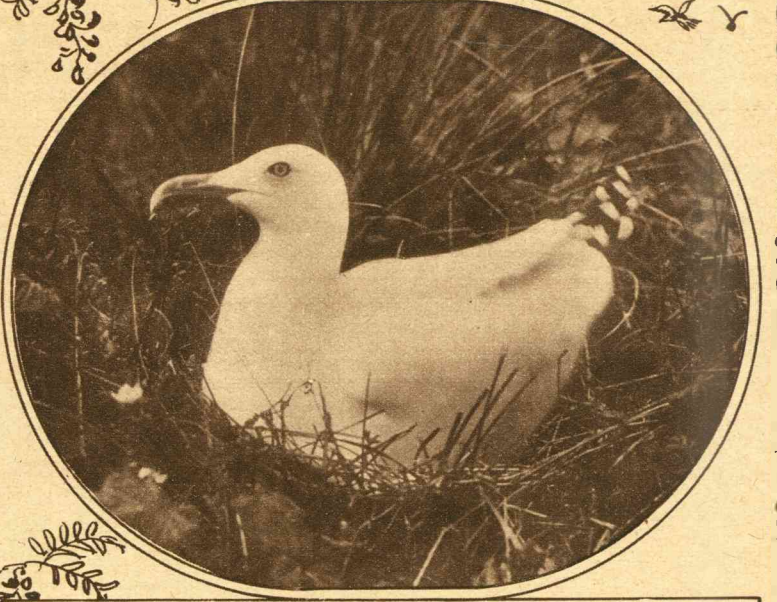
Indien u geen gelegenheid geboden wordt, begin dan, een gelegenheid te maken.

Van Vogels en Vogelnesten

In Mei
leggen alle vogels een ei;
behalve de koekoek en
de spriet,
die leggen in de Meimaand
niet.

Broedende wilde Eend.

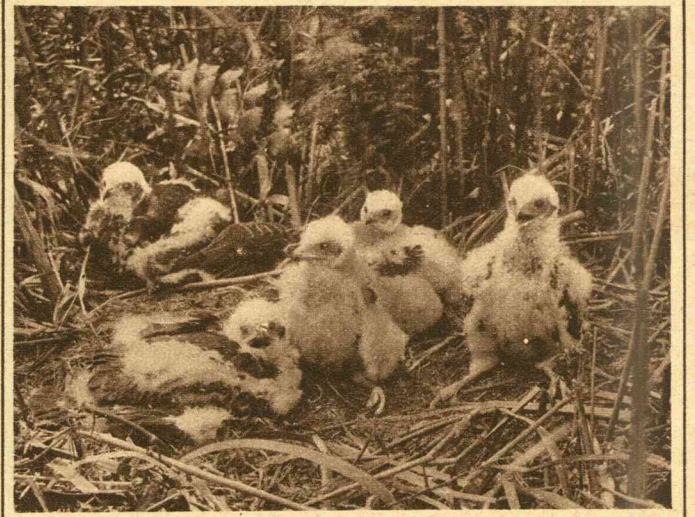
Broedende Zilvereend in de Noordwijksche duinen.

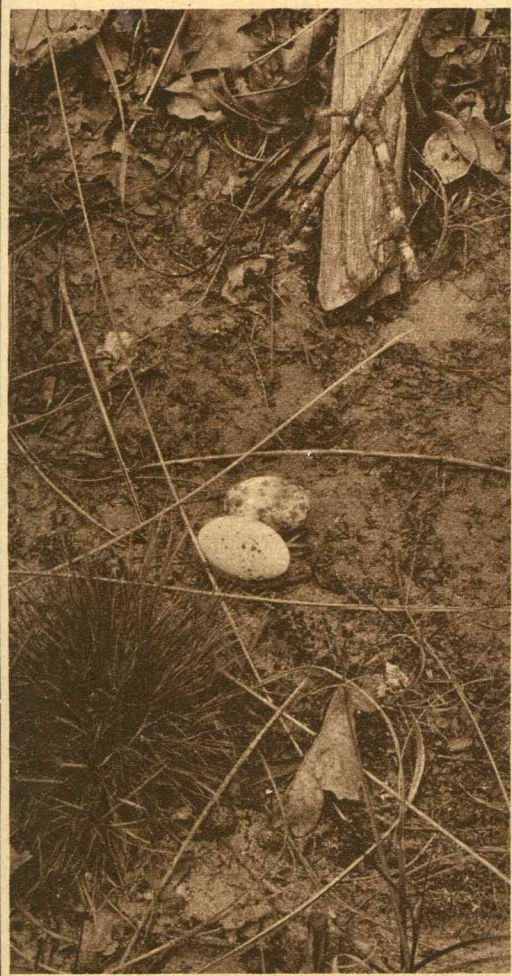
Jonge Vinken in het nest te Hoog-Soeren.

Broedende kleine Karekiet.

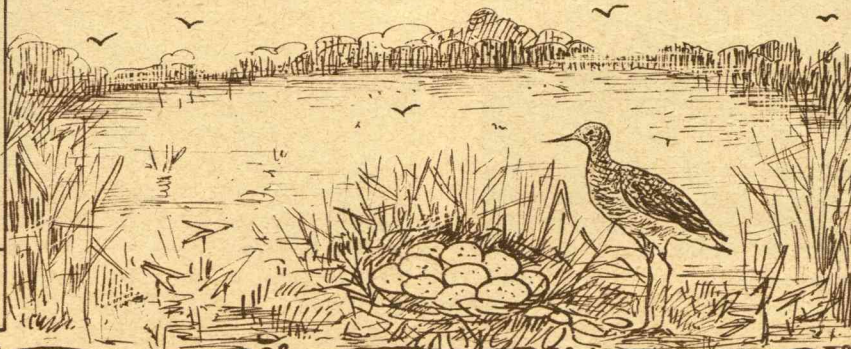
Jonge bruine Kuikendieven in het nest in het Naardermeer.

Eieren van de Geitenmelker.

Nest en eieren van de Kokmeeuw in het Naardermeer.

Nest en eieren van den Grooten Karekiet in het Naardermeer.

DE MACHT DER DRIE

Een roman uit het jaar 1955

DOOR HANS DOMINIK

Geautoriseerde vertaling door Pierre Dumoulin

r8)

Gekleed in een bleekblauwe lichte japon, het hoofd gedekt met een grooten zonnehoed, schreed Jane over den smallen vlonder, die de beek overbrugde. Vlug ter been begon zij de steenige hoogte te bestijgen op wier top een enkele reusachtige beuk zijn bladerkroon breed uitspreidde. Het was haar lievelingsplaats. Tusschen de als ribben verdeelde wortels van den geweldigen stam had zij een plaatsje gevonden, waar zij als in een leuningstoel kon rusten. Van hier uit kon zij als in vogelvlucht Reynolds-Farm en de verre groene grasvlakte overzien. Hoe was het hier anders dan in Trenton waar walm en damp van de groote staatsfabrieken steeds over de streek hingen. Tegen den stam van den boom geleund liet Jane de frissche morgenlucht om haar voorhoofd waaien terwijl haar blik zweefde over het verre groene landschap. Hoe gelukkig zou zij hier hebben kunnen zijn. Hoe zou haar moeder in dit zachte klimaat zijn opgeleefd, misschien geheel gezond geworden zijn . . . en Silvester? . . . Waar was hij? Leefde hij nog? Waarom gaf hij geen teken van leven? . . . Sombere schaduwen trokken over haar voorhoofd. Zij ademde onrustig. Een zucht deed haar boezem zwellen. Met geheel hare ziel klemde zij zich vast aan de gedachte, dat hij doch spoedig mocht komen en haar halen mocht.

Dr. Glossin? . . . Zeker, hij was steeds liefderijk en voorkomend jegens haar. Maar telkens weder kwamen er verwarde gedachten bij haar op. Verontrustend, waarschuwend als zij waren, verstoorde zij het gevoel van dankbaarheid. Deze innerlijke oneenigheid kwelde haar vaak zóó, dat zij overwoog de Farm voor altijd te verlaten. Maar waarheen zou zij gaan? En zou zij Silvester vinden wanneer zij niet meer in Reynolds-Farm verbleef?

Om zich aan haar gepeinzen te onttrekken, greep zij naar een boek, dat zij uit de bibliotheek van den doctor genomen had en begon te lezen, doch het duurde niet lang. Toen ontzonk het aan haar handen en een weldadige sluimering overmeesterde haar. Zij hoorde nog ten halve de schreden van den doctor, die na haar weggaan gekomen en door Abigail naar den eenzamen beuk gezonden was.

Glossin stond voor haar en beschouwde in verrukking deze als door een beeldhouwer geschapen gestalte, dit edel en teeder gevormde gelaat met de rose wangen en den zachten mond. Hij knielde naast haar neder, vatte behoedzaam hare hand en ging voort haar met zijn blikken te omvatten. Dat alles behoorde thans aan hem, zooals hij meende. Behoorde hem voor altijd. Niemand zou het hem meer kunnen betwisten.

Dr. Glossin was een man met een ijzeren wilskracht en een ongewone volharding. Het eenige krachteloze aan hem, dat was zijn geweten. Diepere behoeften des harten had hij tot nu toe niet gekend. Had het toeval gewild, dat een vrouwelijk wezen tijdelijk zijn hartstochten had gaande gemaakt, dan had hij het met alle listen eener gewetenloze moraal gedwongen zich naar zijn wenschen te schikken. Waren de muren van Reynolds-Farm niet stom geweest, dan hadden zij over menige tragedie inlichting kunnen geven, die op de eene of andere plaats begonnen en hier een einde genomen had.

Slechts een groote hartstocht had Dr. Glossin in zijn leven gehad. Dat was, toen destijds Rokaja Bursfeld zijn weg kruiste.

Toen hij Jane Harte voor de eerste maal zag, had hij in haar het goede medium voor zijn hypnotische proefnemingen ontdekt, een waardevol middel tot uitvoering van zijn plannen. Slechts daarom had hij belang gesteld in haar lot. Tot hij zich door Silvester Bursfeld in haar bezit bedreigd zag en de vlam van een plotselinge hartstocht in den niet meer jongen man oplaaide.

Dikwijls had hij zijn zwakheid verwenscht zonder toch zijn hartstocht meester te kunnen worden. Dat het meisje hem, die wat zijn leeftijd betref zeer goed haar vader had kunnen zijn, niet van ganscher harte beminde, ja misschien nooit zou liefhebben, dat wist hij. Maar de gedachte Jane zijn

eigendom te weten, liet elke bedenking verdwijnen.

Dr. Glossin boog zich over Janes hand, die in de zijne rustte en drukte zijn lippen daarop. Met een lichten uitroep van schrik werd Jane uit haar sluimering wakker. In de eerste verrassing schonk zij aan de vreemde houding van den arts geen aandacht.

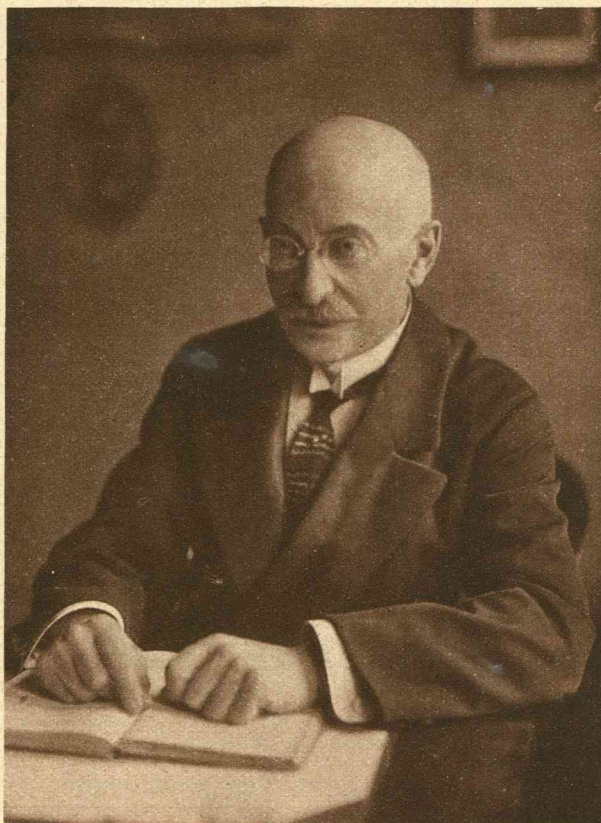
„O, is U het, Doctor Glossin! Ach wat ben ik blij, U zult mij wel ondankebaar noemen maar ik moet het U zeggen. De eenzaamheid op Reynolds-Farm drukt mij.”

„U wenscht dus, dat ik vaker kome, dat ik langer blijve . . . voor altijd bij U blijve, Jane?”

Jane boog blozend het hoofd. De zorgvolle liefde, die uit de woorden van den doctor sprak, bracht haar in verwarring. Zij wilde zeggen, dat hij haar verkeerd verstaan had, dat zij van Reynolds-Farm weg wilde. Toch kon zij de woorden, die ondankebaar moesten klinken, niet over de lippen brengen.

Door zijn hartstocht verblind, meende Dr. Glossin, dat Janes terughouding haar slechts tot een verdedigingswapen tegen een dieper gevoel moest dienen.

„Jane! Mag ik, moet ik steeds bij U blijven?”
Zij antwoordde niet terstond. Haar hand trok in

De uitvinder van een nieuwe Zonne-machine.

Daar de steenkolenvoorraad der aarde binnen afzienbaren tijd uitgeput zal zijn, zal men er vroeg of laat toe moeten overgaan de onuitputtelijke natuurkrachten als energie-verwekkers te benutten. Afgezien van de zeer waardevolle waterkracht, komt hiervoor in de eerste plaats de zonnewarmte in aanmerking, die vooral in warme landen rijkelijk en kosteloos ter beschikking is. Zonnestrallen inplaats van steenkolen, dat is dan ook de groote opgave, die de natuurkundige zich op 't oogenblik gesteld ziet. Reeds vaak heeft men proeven op dit gebied genomen, maar het resultaat was tot op heden niet bevredigend. Thans echter heeft Prof. Dr. Adoif Marcusse, hoogleraar aan de Universiteit en de Handelshoogeschool te Berlijn, een zonnemachine geconstrueerd, waardoor het mogelijk is de zonnestrallen in energie om te zetten. Deze machine heeft een warmteval, die met haar groote oppervlakte olie verhit, dat, in een bijzonderen waterketel geleid, stoom voortbrengt, die als drijfkracht benut kan worden. — Hierboven een portret van Prof. Marcusse.

de zijne. Een uitdrukking van smeekende hulpeloosheid kwam op haar gelaat.

„Ik weet niet,” zeide zij toonloos. „Het is . . .” — zij legde de hand op het hart — „het is zoo vreemd hier.”

„Niet hier alleen. Overal in de wereld! Waar de een is, moet ook de andere zijn. Jane, zie mij aan. Ik wil open met U spreken. Ik verlang naar een tehuis, naar een vrouw, naar een plaats des vredes. De blik Uwer oogen, de toon Uwer stem, Uw geliefde nabijheid, zij zullen mij dat alles brengen. Waardig ben ik Uwer niet, neen ik weet, dat het onedel is Uw bloeiende jonge leven aan het mijne te willen ketenen. Maar ik kan niet anders, en, Jane, ik heb U lief, ik bemin U meer dan ik U zeggen kan. Wilt U mij volgen, waarheen ik ook ga, als wat mij het liefste is op aarde, als mijn vrouw? . . . U spreekt het woord niet, Jane? U trekt Uwe hand terug en wendt U af van mij?”

Glossin zweeg. Zijne stem was bij het uitspreken der laatste woorden steeds zachter geworden. Hij haalde zwaar adem. Hij richtte zich op en staarde op Jane, die de handen voor het gelaat geslagen had en weende. Hij was ontgoocheld en verrast, maar niet afgeschrikt, niet ontmoedigd.

„Vergeef mij, Jane. Ik heb U met mijn stormachtig huwelijksaanzoek verschrikt. Ik zal U tijd laten

om voor mij het antwoord te vinden. U zult mij nader leeren kennen en liefhebben.”

„Neen, neen! Ik bemin U niet, ik zal U nooit beminnen!”

Jane riep het en brak in nieuwe tranen uit, in hartstochtelijke, niet te weerhouden tranen. Glossin werd doodsbleek.

„Is dat het antwoord? Hebt U geen begrip van wat ik lijd, geen gevoel, geen medelijden?”

Zijn oogen vlamden onheilspellend, zijn borst zwoegde hevig. De hartstocht overweldigde hem. Hij wierp zich aan haar voeten en smeekte om verhooring.

„Neen, ik wil U niet langer hooren.”

Jane was opgesprongen en week afwerend voor den doctor terug.

„Ik wil niet . . . wil niet,” en eer hij tijd had om op te staan, had zij zich omgewend en ijlde in vliegende haast de helling af.

Met een uitroep, die half een zucht en half een vloek was, staarde Glossin haar na . . . Wat te beginnen? Met innerlijke pijn doorleefde hij de hevige scène in gedachten nog eens. En toen kwam met woedende schaamte het bewustzijn tot hem, dat hij versmaad werd.

Hij sloeg zich met gebalde vuist voor het voorhoofd als wilde hij alle booze machten, die daarachter huisden, wakker roepen.

„Dwaas, die ik was! Welke duivel heeft mij verblind? Die Logg Sar heeft haar liefde, niet ik. Hij zal mij niet ontkomen al stond de hel met hem en zijn uitvinding in bondgenootschap.”

Zoo snel het hem mogelijk was, ijlde hij naar het huis. Zonder talmen trad hij in Janes kamertje.

Dr. Glossin zag door de half openstaande deur, die toegang tot de slaapkamer gaf, dat Jane voor een handtas gekniel lag en kleren en linnengoed inpakte.

„Ah, dat dacht ik wel. Neen kindlief, niet zooals jij wilt, maar zooals ik wil. En ik zal je aan Reynolds-Farm ketenen, vaster dan wachters en traliën dat vermogen.”

Hij strekte de hand naar haar uit en trad langzaam op haar toe. Jane draaide zich om en opende den mond als wilde zij een luide schreeuw geven. Maar er kwam geen geluid over haar lippen, die zich langzaam weder sloten.

„De morgenwandeling zal U vermoeid hebben, lieve Jane. Leg U op den divan en rust daar wat tot het tweedé ontbijt. Wij zullen het samen in het priëel aan de beek gebruiken en daarna zal ik mij voor de afreis gereedmaken. Zal het U leed doen, wanneer ik weer heenga?”

„O ja, doctor! Ik zal bedroefd zijn, wanneer ik weer alleen ben . . . zonder U.”

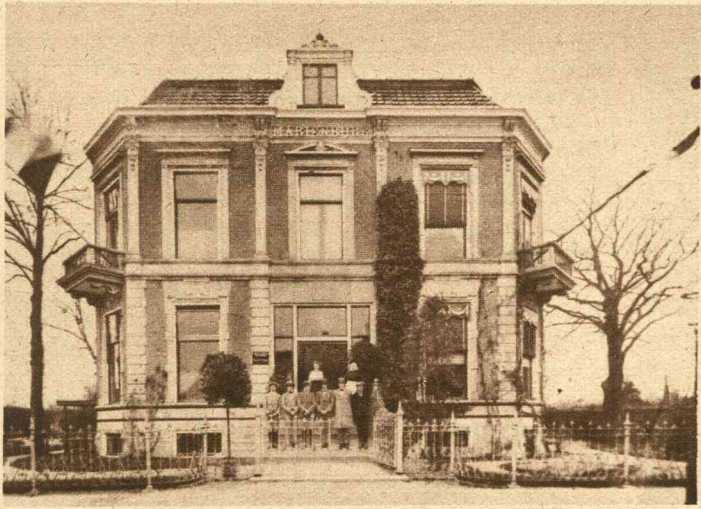
Glossin knikte, een bitter lachje groefde zich om zijn mond. Hij trad naar het rustbed waarop Jane zich met gesloten oogen had neergelegd en zette zich op den rand neder. Hij voelde haar warmen adem. De geur van haar weelderig haar omzweefde hem. Haar halfgeopende lippen schenen naar kussen te verlangen. Hij opende de armen als wilde hij haar omhelzen. Maar het verstand zegevierde. Hij wendde het gelaat af en ijlde, zonder om te zien, heen. Zijn lippen persten zich op elkander alsof hij iets bitters gedronken had.

Sedert twee uren zaten de ministerpresidenten van Duitschland, Frankrijk en Rusland in het Ministerie van Buitenlandsche Zaken in de Wilhelmstrasse bijeen. Zij hadden elkander hier ontmoet om de gemeenschappelijke houding te bepalen, die zij in het te verwachten Engelsch-Amerikaansche Conflict zouden aannemen. Doctor Bauer, de vertegenwoordiger van Duitschland, vatte den uitslag van het lange onderhoud nog eens in het kort tezamen.

„De sympathieën, of ik zeg misschien beter: de antipathieën . . . voor de beide tegenstanders zijn in de door ons vertegenwoordigde landen tamelijk gelijkmatig verdeeld. Wij hebben geen enkele aanleiding om ons door den een of door den ander op sleeptouw te laten nemen. Wij zitten bij Amerika diep in de schulden, en Engeland zal waarschijnlijk de nietigverklaring van onze Amerikaansche schulden als belooning voor onze medewerking, in uitzicht stellen. Het is ons allen wel duidelijk, dat deze belofte, hoe voordeelig zij ook klinken moge, in geenendeel een voordeelige zaak voor onze Staten beteekent. Wij zouden den Engelschen Legers een doortocht door onze landen moeten openen en bijna zeker belangrijke offers aan goed en bloed voor een zaak brengen, die aan geen onzer landen belang inboezemt . . .”

(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

De Kweekschool „Marienburg” te Leeuwarden.

Den 25sten April werd te Leeuwarden in tegenwoordigheid van den Minister van Onderwijs de nieuwe Hervormde Kweekschool geopend. Hierboven een extérieur van het gebouw.

De Hertog van York, tweede zoon van het Engelsche koningspaar, en Lady Elisabeth Bowes-Lyon, die de vorige week in het huwelijk traden.

Het melkconflict te Amsterdam.

's Middags om ongeveer half twaalf verzamelen zich de boeren bij het Concertgebouw te Amsterdam, alwaar zij dan zelf weer sinds enkele dagen hun melk tegen verlaagden prijs uitventen.

Groothertogin Louise von Baden,

tante van den ex-keizer van Duitschland, is op 85-jarigen leeftijd overleden.

ONZE GEKLEURDE PLATEN

Van verschillende kanten gewerd ons het verzoek, de fraaie kleurenreproducties uit ons Kerst- en Paasnummer afzonderlijk verkrijgbaar te stellen, daar men deze platen gaarne als wandversiering wilde aanwenden zonder echter de nummers van „Panorama” waarin zij thuisbehooren, te beschadigen. Het was ons aangenaam op deze aanvragen te kunnen antwoorden, dat wij, dank zij een bijzonder procédé, in staat zijn bedoelde kleuren-reproducties aan te bieden: op hout-carton geplakt, gevernist en geëncadreerd in fraaie gouden of eikenhouten lijst, tegen den prijs van slechts f1.75, indien men ze bestelt bij den boekhandel of bij onze Agenten. Wenscht men ze rechtstreeks van ons te ontvangen dan moeten wij voor vracht en emballage f0.50 berekenen.

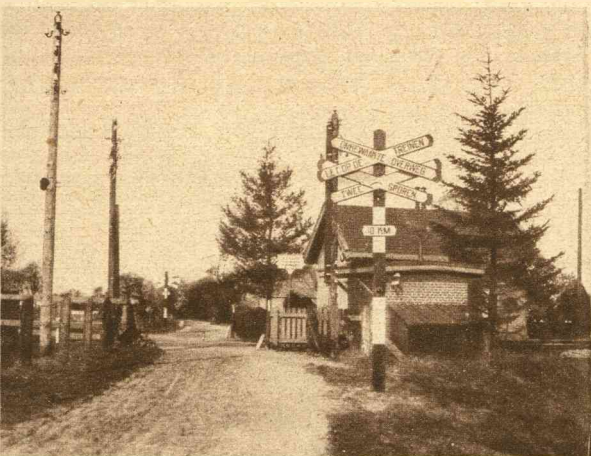
Er wordt van deze bijzondere aanbieding, die alleen voor onze abonné's bestemd is, zeer druk gebruik gemaakt, omdat men op deze wijze voor een gering bedrag in het bezit komt van een moderne, artistieke wandversiering. Spoedige bestelling is thans echter gewenscht, daar de voorraad bijna uitgeput, en nadrukken wegens de hooge kosten onmogelijk is. Toezending geschiedt na ontvangst van het verschuldigde bedrag door

Adm. PANORAMA, Doezastraat, Leiden.

De heer F. W. J. B. Wortmann,

directeur van „The American Import Compy” te 's-Gravenhage, die de bekende „His Master's Voice”-grammophoons en -platen importeert, herdenkt begin Mei het feit, dat hij vóór 25 jaar de eerste „His Master's Voice” in ons land introduceerde.

Onbewaakte overwegen,

een gevolg van de nieuwe regeling bij de Spoorwegen. — Waarschuwingbord op de baan Deventer—Zwolle bij een overweg met dubbel spoor.

Z. M. Koning Christiaan X van Denemarken,

die 26 April l.l. 25 jaar in

H. M. Koningin Alexandrina van Denemarken, geb. Pr. von Mecklenburg Schwerin,

den echt verbonden waren.

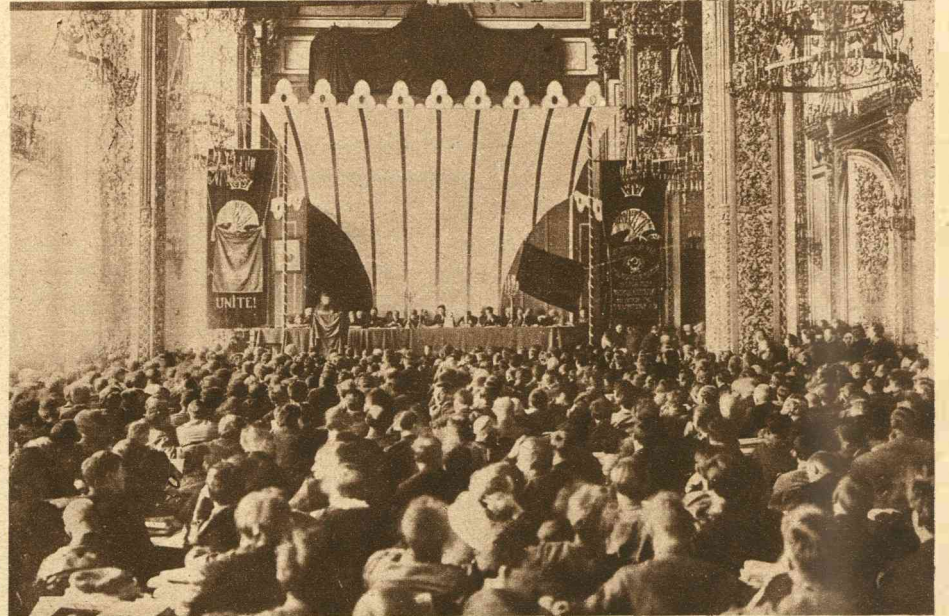
Z. K. H. Prins Hendrik te Berlijn.

Z.K.H. gekiekt op een wandeling Unter den Linden.

Loosduinen geannexeerd.

Verleden week werd in de Tweede Kamer het voorstel tot annexatie van Loosduinen bij den Haag aangenomen. — Hierboven een aardig plekje te Loosduinen. Links de Westlandsche stoomtram

Het communistisch Congres te Moskou.

Een interessante foto, genomen bij de opening van het twaalfde congres der Russische Communistische Partij in het Kremlin te Moskou.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Zilverdraad of filgraan wordt weer als nieuw door het in geest van salmiak te doopen, dan in schoon water na te spoelen, op een warme plaats in zaagsel te drogen en vervolgens af te borstelen.

Poeder om te verzilveren stelt men samen uit drie gram chloorzuur-zilver, twintig gram cremortart en vijftien gram fijn keukenzout.

Zilveren luchters, waar stearine op gedropen is, reinigt men met heet water en daarna door af te wrijven met een wollen doek en fijngestampt krijt.

Zwart geworden zilver wordt met geest van salmiak en eveneens met gestampt krijt gepoetst.

Zilveren lepels worden zwart als ze in aanraking komen met eierspijzen. Wrijven met keukenzout heft dit bezwaar op.

Om gouden voorwerpen van vuil te reinigen, bewerkt men ze flink met een zachten borstel met geest van salmiak, zeep en heet water en slaat ze dan door helder regenwater. Hierna droogt men het voorwerp snel met een linnen doek en legt het op een warme plaats in droog zaagsel.

Om edelsteen te poetsen bedient men zich van met wijn-geest aangemaakte zwavelmelk en borstelt met een fluweelen borsteltje; of men vermengt tien gram sulfur lotum met twintig gram trippelaarde, waarmee men ten deele met zeemleer, ten deele met zachte borstels poetst.

Vlekken in marmer worden eerst met benzine ingewreven en daarna met een mengsel van twee deelen zeepziedersloog, een deel terpentijnolie en één deel ossegal. Dit mengsel laat men eenige dagen inwerken en wast het dan af.

Vuil geworden marmer wordt weer schoon, als men het flink met petroleum nat maakt, na eenigen tijd inzeept en daarna met een wollen lap droog wrijft.

Lijm, die in water niet oplost ontstaat, wanneer men zes deelen sandrak, 180 deelen spiritus en zes deelen terpentijnolie verwarmt, goed mengt en daarbij zooveel lijm en vischlijm voegt, dat het geheel vloeibaar blijft. Voor het gebruik moet men deze lijm verwarmen.

De nieuwe Mode.

Links: Frissche zomerjurk van geruit sephir (b. v. wit met zwart), ovale kraag, manchetten en zakjes, van witte batist of voile; zwart fluweelen strikjes vormen de voltooiing. — Rechts: Zomer-toiletje van licht en donkerder gekleurde canton crêpe. Het lichte crêpe is met figuurtjes in kruissteek bewerkt. Evengoed kan voor deze jurk effen en bedrukte zomerstof gebruikt worden.
BEP MENNENS.

Wanneer 24 gram daags tevoren geweekte meubelmakerslijm met 30 gram kandij en 12 gram arabische gom in 100 gram water onder gedurig omroeren op een spirituskoker tol een dunne vloeistof gekookt worden, dan verkrijgt men een voortreffelijke kleefstof om etiketten op glazen flesschen vast te lijmen.

Recepten.

Appelen met Wijn.

Benodigd: 1 K.G. moesappelen, 100 gram suiker, 40 gram krenten, 40 gram amandelen, geraspte citroenschil, 1 d.L. Rijnwijn, $\frac{1}{2}$ d.L. water, vruchtenjam.

Bereiding: De appelen schillen, met de appelboor de klokhuizen er uit steken, de appelen in vingerdikke schijven snijden en deze netjes op elkaar in een stoofschotel schikken. De schoongemaakte en gewasschen krenten, fijngehakte amandelen, geraspte citroenschil, suiker, wijn en water eraan toevoegen en de appelen in den oven gaar stoven (15 à 18 minuten); de schijven mogen niet geheel uit elkaar vallen. Voor het opdienen de appelen garneren met een weinig vruchtenjam, welke men zooveel mogelijk op de boorgaten legt.

Rijst met Appelen.

Benodigd: 200 gram rijst, $\frac{3}{4}$ Liter water, 25 gram boter, 1 K.G. moesappelen, 1 citroenschilletje, suiker, 2 à 3 gram zout, paneermeel.

Bereiding: De rijst op een zeef wasschen; het water aan de kook brengen, de rijst met een weinig zout en het citroenschilletje toevoegen, de zure appelen, welke geschild en van de klokhuizen ontdaan zijn, er bovenop leggen en rijst en appelen zachtjes gaar koken (ongeveer $\frac{3}{4}$ uur). De citroenschil er uit nemen en dan appelen en rijst door elkaar mengen en met suiker zoet genoeg maken. De massa overdoen in een vuurvast schotel, met paneermeel bestrooien en de boter er in kleine stukjes op verdeelen. Het gerecht in den oven vlug lichtbruin bakken (25 à 30 minuten).

Ananaspudding met Zetmeel.

Benodigd: 4 d.L. room, 2 d.L. melk, 1 klein blikje ananas, 1 ei of 2 eierdooiers, 50 gram ricena, 80 gram suiker.

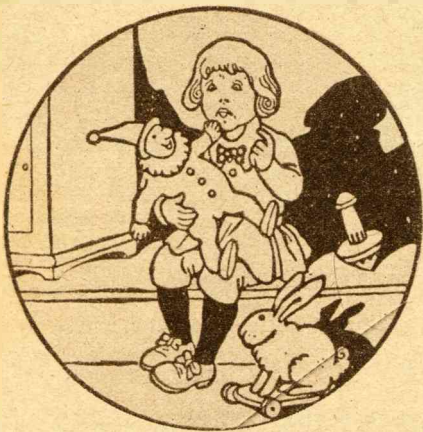
Bereiding: De eierdooiers of het ei met de suiker vermengen; langen tijd roeren; de ricena, vervolgens de melk en den room toevoegen en de massa zeer dik inkoken. De ananas in dobbelsteenen snijden; een gedeelte van het ananasvocht bij de puddingmassa voegen, welke echter, na nogmaals tot koken verwarmd te zijn, toch nog dik genoeg moet blijven. De ananasblokjes er door mengen en de massa in een puddingvorm laten bekoelen.

VOOR DE JEUGD

HET LEVENDE SPEELGOED. EEN VROOLIJK SPROOKJE.

I.

Heintje zit in zijn speelhoekje, met zijn lieveling, den harlekijn teeder in den arm geklmd, en denkt zich bijna suf, wat hij toch zal gaan doen. Moesje, die altijd zulke prachtige spelletjes voor haar kleinen jongen weet te bedenken, is uitgegaan. En alleen spelen is erg vervelend, vindt Heintje.

„Ik wou dat jij levend was, harlekijntje!”

en me zei, wat ik doen moest inplaats maar zit te vervelen.”

Daar rijst Harlekijn plotseling overeind, toon: „Hopsasa!” en neemt zoo'n grooten sprong dat hij op de vensterbank terecht komt. . . .

Daar zit hij, zwaait met de beenen als een wilde jongen en vertelt heel vlug:

„Zie, schatje mijn,
Jouw harlekijn
Is heel niet dom,
En ook niet stom.
Kan lachen en zingen,
Kan dansen en springen
Kan rijmen en dichten
Hij is 'n man van gewicht en
Hij kan al deez' zaken
Springlevend weer maken.”

Hier moet hij ophouden om weer eens op adem te komen. Heintje heeft stijf van verbazing en verrassing geluisterd. Nooit had hij geweten, dat Harlekijn zulk een duizendkunstenaar wat.

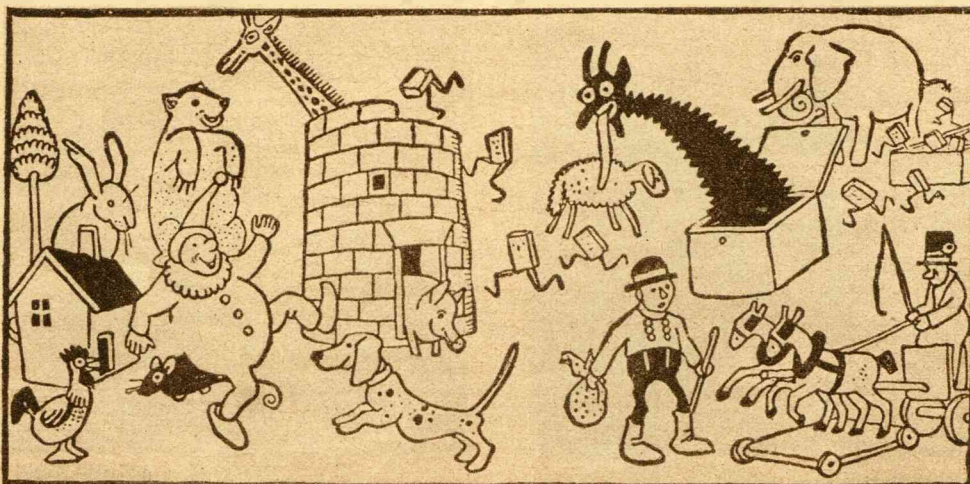
„Ach toe, lieve Harlekijn,” zegt hij heel schuchter, „laat mijn speelgoed toch levend worden, als je dat werkelijk kunt. Wat zal dat prettig zijn!”

„Het zal oogenblikkelijk gebeuren,” belooft Harlekijn, en dan gaat hij met luide stem voort:

„Spoortrein, auto, toletje bont,
Tinnen soldaten en herdershond,
Bouwdoos, lammetjes, huurkoetsier,
Wagenpaard en mammothdier
Vader Noach, beer en muis,
Kruidenierswinkel, molenaarshuis,
Zebra, varken, koe en haan,
Komt hier allen voor mij staan.
Jullie meester roept: Staaf op!
Generaal rijdt in galop!
Kruier, breng je pakje weg,
Doe gezwind wat ik je zeg.
Dat allen aan het werk zich spoën,
Om mijn baas plezier te doen!”

In alle kisten en dozen is gerommel en getrappel, de deksels vliegen open en het speelgoed komt er uit. De bouwblokken komen aangewandeld en bouwen een hoogen, ronden toren.

De teddy-beer is onder de sofa vandaan gekropen en staat op de achterpooten te dansen, precies als Bruintje, die vroeger op de kermis te zien was en daar steeds zijn kunsten vertoonde.

In alle kisten en dozen is gerommel en getrappel. De deksels vliegen open en het speelgoed komt er uit.

Bello komt op Harlekijn aanvliegen die een rondedans om den toren maakt. In de verte komt de logge Mammoth aanschuifelen en zelfs het duiveltje in de doos heeft het binnenin te benauwd gekregen en is naar buiten gesprongen, waar hij vol verbazing naar de vliegende bouwstenen kijkt.

Alles is vol leven en bedrijvigheid in de speelgoedstad.

Stap, stap, klinkt het uit den hoek. Dat zijn de twee paarden die voor het open rijtuig gespannen zijn!

Wie is die deftige dame met dien grooten

hoed, die daar in dat rijtuig zit? O, de Generaalsvrouw.

Zij komt boodschappen doen in den winkel. De vriendelijke winkelier ontvangt zijn voorname klant reeds aan de deur met vele beleefdheden en buigingen. Met zijn pet in de hand nadert hij het mooie rijtuig en zegt:

„U behoeft niet ver te loopen,
Van alles kunt U bij mij koopen,
Gemberkoek en sjokola,
Versche eieren voor de sla,
De beste suiker, den fijnsten wijn
Wat zal het wezen, wat mag het zijn?”
(Wordt vervolgd).

Ons Babelhoekje.

J. P. van Mourik. — Ja, het is verboden, tweemaal hetzelfde woord te gebruiken. Dan zou het wel wat al te gemakkelijk zijn. Wij kregen ook van andere neven en nichten brieven, waaruit bleek, dat ons prijsraadsel niet door ieder begrepen is. Daar in dit No. de plaatsruimte daarvoor echter ontbreekt, zullen we in het volgend nummer het nog eens duidelijk uitleggen.

OOM TOM.

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

31)

AL het leed — daar waren de boeren van Rinkerode van overtuigd — kwam van het oude grijze huis. Indien de mooie prinses Margone niet naar het oude Elzenslot was gegaan, zou zij nu nog leven.

Dat dacht ook Elke, toen zij zich na de begrafenis langzaam naar de Havikshoeve begaf.

Haar blik ging over Rinkerode heen naar den Zonnehof, waar, evenals op het Elzenslot, de rouwvanen halfstok wapperden.

Nog luidden de doods klokken voor prinses Margone en Elke vouwde haar schrale handen over de borst en sprak een kort gebed, daarna wendde zij zich naar het slot toe.

Wild flikkerden haar oogen, toen zij het vóór zich zag liggen. Met katachtige vlugheid klom Elke over het ijzeren hek. Het Elzenslot was als uitgestorven. De dienstboden waren nog niet van de begrafenis teruggekeerd. Duivelachtig glinsterden de oogen der oude vrouw. Ginds stond een raam in de benedenverdieping open. Met geringe moeite kwam Elke in het huis.

Een huivering doorvoer de oude vrouw toen zij in de groote hall stond. Het was, alsof een rilling door al haar leden ging. Onderzoekend keek zij rond. Nu had zij het gevonden. Een vreemd lachje gleed om haar droge lippen terwijl zij een kaars aanstak. Daarna liep zij met sluipende schreden van kamer naar kamer. Telkens hield zij de vlam tegen een der loshangende kanten gordijnen en telkens lachte zij hoonend als de vlammen hoog opstegen.

„Je zult mijn Zonnejonkvrouw niets doen, jij oud, vervloekt huis,” prevelde zij, en toen in het rond een oneindige vlammenzee haar omringde viel zij op haar knieën en bad. Krakend stortten de balken boven de arme waanzinnige in.

Toen het brandgeroep door het dorp klonk, de stormklokken luidden en de dorpelingen met hun blusmiddelen toesnelden en ook uit de omgeving hulp kwam, was niets meer van het Elzenslot te redden.

Het was alleen aan Jozef gelukt onder gevaar voor eigen leven belangrijke papieren en documenten van zijn heer te redden.

Toen graaf von Waldau met baron von Rinkerode, den predikant en Baldo, die voor de begrafenis overgekomen was van den Birkenhof, op de plaats van den brand verschenen, was het geheele slot reeds een vlammenzee.

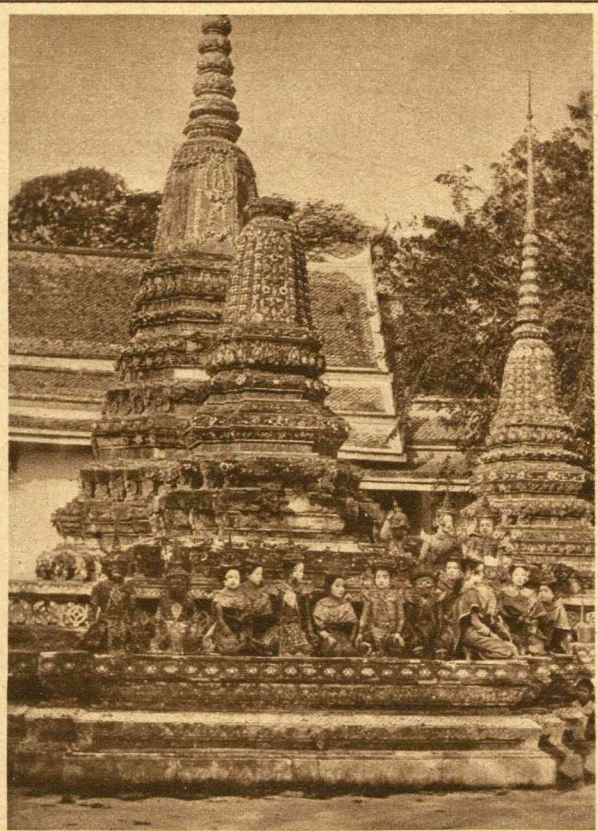
De mannen zeiden geen woord. Allen zagen, dat bij de onvoldoende blusmiddelen elke hulp vergeefs was.

En allen hadden het gevoel, dat het goed was, dat de vlammen over de plek gingen, waar de mooie prinses Margone had liefgehad en geleden en haar laatsten adem uitgeblazen.

vergeefs had gezocht. Helmgard schreide heete tranen over haar. Zij vermoedde wat de oude vrouw erof gedreven had de brandfakkel in het oude slot te werpen; Het geloof aan het bovenzinnelijke, de groote liefde tot haar, die Elke met het leven had betaald.

Helmgard wilde zich het lot der arme kleine kinderen aantrekken, voor hun opvoeding zorgen en Harms Oerre trachten te troosten. Stellig, dat wilde zij. Maar zij wilde Elke niet vergeten, al vervulde haar dood Helmgards ziel ook met wanhoop, ofschoon de predikant bij het graf van Elke zoo overtuigend over de vergeving van zonden sprak.

Nu waren er reeds weer weken voorbij gegaan en geheel het uitgestrekte Westfalenland stond als een kleurige vorstin in rooden herfststooi. De heide droeg haar mooiste kleed, geheel in purper en goud gedoopt lag zij daar uitgestrekt, toen Helmgard en Reimer en Isot en Baldo in de dorpskerk van Rinkerode den zegen

Tempeldanseresses voor het begin hunner dansen aan den voet van een pagode.

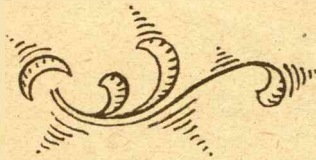
De danseresjes van dichtbij gezien.

HET BALLET VAN DEN KONING VAN SIAM

Vóór den danstempel in den fraaien tuin te Bangkok.

Het koninklijk hof te Bangkok (Siam) heeft zoo lang het bestaat een ballet van aardige danseresjes, die bij feestelijke gelegenheden en tempelfeesten hun dansen opvoeren. Zij zijn buitengewoon kostbaar gekleed, hun gewaden en dansmaskers schitteren van het goud terwijl zij aan hoofd en armen prachtige sieraden dragen. Zij illustreeren in hun balletten Brahmaansche priestersages, Hindoe-fabels en Oostersche sprookjes.

Een dans, die de gehoorzaamheid voorstelt.

In haar oud hoofd was alles woest en verward. De dood der prinses, het verbreken van de verloving der Zonnejonkvrouw en het feit, dat Helmgard haar onder tranen toevertrouwde, dat zij de vrouw van graaf Waldau wilde worden, vervulde het hart der oude getrouwe met de meest tegenstrijdige gevoelens. Graaf Waldau, die de zoon van barones Margone was — Elke had den kleinen prins, dien zij dikwijls op haar armen had gedragen, reeds lang herkend — hij zou nu in het Elzenslot wonen en Helmgard met hem. En de vloek, die op het oude slot rustte zou ook de Zonnejonkvrouw treffen, die Elke zoo liefhad, liever nog dan haar eigen zoon. Neen, dat mocht niet gebeuren. Nooit zou de Zonnejonkvrouw het slot weer betreden.

Een oogenblik stond de oude vrouw aan den rand van de heide en keek ver over de heidevlakte in de richting waar de Havikshoeve lag. Als een profetes hief zij haar bruine hand op en liet die zegenend dalen.

„Het is als een offerplaats,” zei de predikant eindelijk, „die nooit meer door een menschenvoet moest betreden worden, ze is door smart geheiligd. In vlammen stijgt het vervloekte slot ten hemel op.”

Reimer greep de hand van Helmgard die bevend met Grit en Isot ook was toegesneld en ontzet naar den vlammen gloed staarde en zeide ontroerd:

„Op deze plaats die gewijd is aan den dood mijner moeder wil ik een huis voor armen en zieken oprichten en de Zonnejonkvrouw zal er het bestuur over hebben en haar blanke lieve handen zullen den ouden vloek in zegen veranderen. Uit puin en asch zal nieuw leven opbloeien, tot heil van de menschen en zegen van ongelukkigen.”

„Dat geve God,” besloot de predikant ernstig.

Nog eens sloegen wild en begeerig de vlammen omhoog, daarna viel het hoofdgebouw in puin.

Pas na dagen vond men bij het opruimingswerk het halfverkoelde lijk der oude Elke, die men zoo lang

van den predikant ontvingen.

Heel stil en zonder uiterlijk vertoon was deze huwelijksplechtigheid, maar toch overglansd van het innigst stilst geluk.

En dat dit alles zoo kon zijn, ging uit van den man die de geliefde vrouw had moeten afstaan en die toch zoo trotsch en zeker, zoo krachtig opgericht het nieuwe en eenzame leven tegemoet ging.

„Ik heb geen recht tot klagen,” zei Eilert von Rinkerode tot zijn vriend den predikant, toen zij na het korte bruiloftsmaal nog een oogenblik hand in hand alleen bij elkaar stonden, „want ik heb een rijk geluk genoten. Margone heeft mij in haar zoon een heerlijke erfenis nagelaten. De kinderen van Helmgard en hem zullen in den Zonnehof lachen en mijn erfgenamen zijn. Margone zal zegenend neerzien en met mij beschermend de hand boven het nieuwe leven houden, dat uit den ouden stam zal ontspruiten om zich tot krachtigen wasdom te ontplooiën. (Wordt vervolgd).

"PANDER & ZONEN"

DEN HAAG

AMSTERDAM ROTTERDAM

ETAMINE vanaf Fl. 0.50 per Mtr.

ALLOVERNET vanaf Fl. 0.60 per Mtr.

VOOR

Grapjes.

Hij (opgewonden): „Weet jij soms waar ik mijn pijp gelaten heb?”

Zij: „Nee, beste.”

Hij: „Hè, wat zijn jelui vrouwen toch vergeetachtig.”

A: „Ik heb gehoord dat twee van je kippen niet meer leggen?”

B: „Ja, dat is zoo.”

A: „Wat is de reden?”

B: „Motor-fietsen.”

Groot detective: „Ik zie, dat je een nieuwe keukenmeid hebt.”

Zijn vrouw: „Waaraan zie je dat?”

Groot detective: „Ik zag een onbekenden vingerafdruk op mijn bord.”

Mevrouw: „Waarom heb je de ruiten niet gezeemd, Marie?”

Marie: „Zeker, Mevrouw, ik heb ze aan den binnenkant gewasschen, zoodat wij naar buiten konden zien, maar aan den buitenkant heb ik ze niet schoongemaakt, opdat de bureu niet konden inkijken.”

A: „Waarom denk je, dat ze niet van je houdt?”

B: „Zij zei me, dat ze dacht dat er in iedere familie een dwaas was.”

A: „Nou, wat zou dat?”

B: „Even te voren had ik haar verteld, dat ik eenig kind was.”

Dunctichten.

ZOMERMODES.

De damesmode wordt steeds blooter,
Een nuchter mensch lacht om 't geval;
De dokter en de pillendraaier
Lachen daarbij het hardst van al!

VERKIEZINGS-IDYLLE.

„Ja” — spreekt straks de bakvisch zuchtend —
„k Mag gaan kiezen binnenkort,
Maar véél leuker zal 'k 't vinden,
Als ik zèlf gekozen word!”

ZESDAAGSCHE WIELERWEDSTRIJDEN

De kermis, 't is wel eigenaardig,
Vindt men alom thans minderwaardig;
Tóch houdt men zich warm aanbevolen
Voor... een zesdaagschen mallemlen!

VOORHEEN EN THANS.

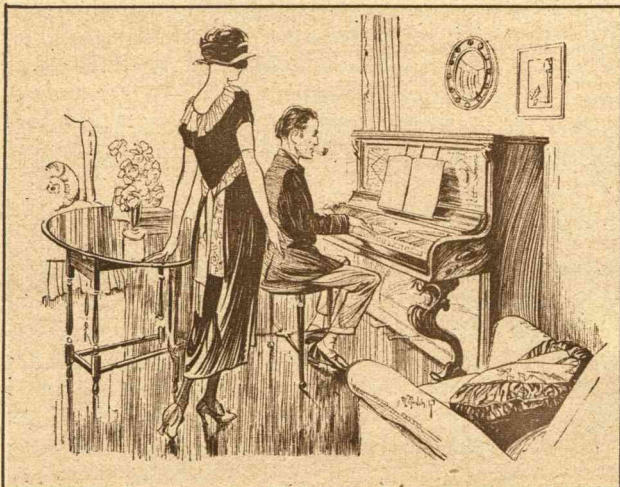
Voorheen werd de hoofdstad met eere genoemd,
Zij was om haar grachten en gevels beroemd;
Thans is zij vermaard om haar ledige kas,
Belastingen en om haar Damplein-moeras....

J. Cats Jr.

Allerlei Wetenswaardigs.

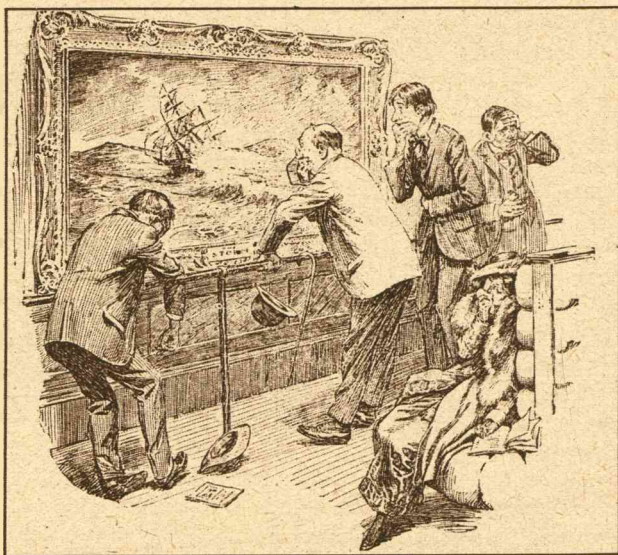
LEONARDO'S DIERGAARDE.

Bijgeloovigheid en waanvoorstelling zijn, zooals algemeen bekend is, niet uitsluitend eigen aan onontwikkelde, maar komen integendeel meermalen voor bij groote gees-

Zij: „Jack, ik moet beslist een ander costuum, een anderen hoed en een anderen mantel hebben. Ik ben zeker, dat onze bureu mijn heele garderobe van A. tot Z. kennen”.

Hij: „Maar — eh — zou het dan niet goedkooper zijn om te zien dat we nieuwe bureu kregen?”

Onze realistische kunstschilders.

ten, zooals ook in het heldere zenuwweefsel van het menschelijk oog zich een donker punt voordoet.

Leonardo da Vinci is èn als kunstenaar èn als geleerde een van de heerlijkste verschijningen van het menschelijk geslacht. Maar ook hij heeft zijn donker punt. In zijn geschrift „Bestiarium” (zie de onlangs verschenen uitgave, van Marie Herzfeld) geeft Leonardo o. a. de volgende beschouwingen.

De boomkrekkel: deze doet door zijn geluid den koekoek zwijgen; sterft in olie èn wordt in azijn weer levend.

De patrijs: deze verandert zich van een wijfje in een mannetje.

Het kameleon: deze leeft in de lucht en is daarin alle vogels onderworpen, — om veilig te zijn, vliegt het tot boven de wolken, waar de lucht zoo fijn is, dat de vogels, die het achtervolgen, het daarin niet navliegen kunnen.

De pad: voedt zich met aarde, blijft echter mager, omdat zij zich nooit voldoende voeden durft uit zorg, dat er geen aarde genoeg voor haar zal overblijven.

De gnoe: de kop is zoo groot, dat het lichaam hem nauwelijks dragen kan, vandaar dat hij steeds naar beneden hangt. Anders zou de gnoe ook levensgevaarlijk voor den mensch zijn, want wie eens in zijn ooggen ziet, sterft onmiddellijk.

Deze dingen werden neergeschreven omtrent den overgangstijd van de middeleeuwen naar de Renaissance, door een van de grootste geleerden.

Pandoeren.

Redacteur K. C. de Jonge, v. Woustraat 112", Amsterdam.

Verzoeker alle mededeelingen deze rubriek betreffend, aan bovenstaand adres te richten.

ONTWERPREGLEMENT VOOR HET PANDOERSPEL.

Art. 18.

Wanneer geen der spelers iets kan spelen, wanneer er dus „gepast” wordt, dan kan gespeeld worden „alle vrouwen” of „schoppen vrouw”.

Alle vrouwen wordt als volgt gespeeld. De aan de voorhand zittende speler, d.i. de speler die aan de linkerhand van den gever zit, speelt het eerst enz. Troef wordt niet geannonceerd

Van onze Leestafel.

Groote Meesters in de Schilderkunst.

Geen boekenliefhebber of bewonderaar der schoone kunsten of hij zal dit boek willen bezitten. Het bevat een 120-tal gekleurde afbeeldingen naar beroemde schilderijen van de vroegste Italiaansche kunst en Nederlandsche primitieven af, tot aan het einde der 18e eeuw, terwijl Prof. A. Philippi een inleiding en bij iedere afbeelding een verklarenden tekst schreef. — Een kunstgeschiedenis van den eersten rang! (Uitg. van A. W. Sijthoff's Uitg. Mij., Leiden.)

Kunstenaar en Samenleving.

Met dit boek heeft de bekende dichter-schrijver C. S. Adama van Schellema een werk tot stand gebracht, dat voor de geschiedenis der schoone kunsten van groot belang is. Het geeft — voor zoo ver dit mogelijk was — een juist denkbeeld van de plaats van den kunstenaar in zijn volk en zijn tijd van 500 voor Christus tot op onze dagen. Deze tweede druk verscheen juist op tijd: het vraagstuk van de verhouding van den kunstenaar tot de maatschappij is thans immers actueeler dan ooit. Het boek, dat met zes hout-snedes van B. Essers is versierd, werd uitgegeven door W. L. en J. Brusse's Uitg. Mij. te Rotterdam.

IEDEREEN

en de „kijkkaart” blijft liggen. Iedere speler die nu een slag met een hoogere kaart moet opnemen, betaalt 1 fiche in den pot, wanneer zich in dien slag een vrouw bevindt.

Is het spel afgespeeld, dan zullen er dus 4 fiches door de spelers in den pot gezet zijn. Uitgezonderd wanneer de kijkkaart een vrouw is. Schoppen Vrouw wordt op dezelfde manier gespeeld, alleen met dit verschil dat de speler, die den slag opneemt waarbij schoppen Vrouw is, 5 fiches in den pot betaald.

Ook kan er „gehutseld” worden, d.i. dat de speler, die aan de rechterhand van den gever zit, zijn 8 kaarten schudt, en iedereen medespeler twee kaarten geeft. De medespelers geven nu twee andere kaarten terug aan den speler die gehutseld heeft, en nu mag de voorhand beginnen met announceeren en zoo vervolgens. Wordt dan wederom gepast dan geeft de volgende speler en ieder zet 1 fiche in den pot.

Art. 19.

„Roem” mag afgekeurd worden, evenwel niet vóór men gaat spelen, maar bij het opspelen van den eersten slag. Dit afkeuren mag alleen geschieden vóór dat de eerste kaart in den eersten slag bijgespeeld wordt.

Heeft een tegenspeler hooger roem, dan moeten de spelers het bedrag in den pot betalen, dat zij bij gewonnen spel daaruit zouden ontvangen hebben, tenzij men punten speelt en het spel niet boven 146 punten is.

„Stuk” is nimmer af te keuren. Dit komt voornamelijk bij pandoer uit. Wanneer pandoer gespeeld wordt met 20 en dit is „stuk”, dan kan een tegenspeler dezen roem zelfs niet met een vijfkaart afkeuren. Roem van den maat telt mee, behalve bij pandoer, tenzij een tegenspeler hooger roem heeft.

Art. 20.

Het minste spel dat gespeeld kan worden is 100 punten. De speler die dit annonceert, is verplicht dit aantal punten met een maat te spelen.

Het aanvragen van den maat geschiedt door te announceeren, dat die maat mede gaat die het Aas in handen heeft van de kleur die genoemd wordt.

De maat neemt de slagen op.

Bij de volgende spelen wordt een maat gevraagd: 100 tot 200 punten en bij pandoer. Bij zwabberen en kereltje wordt geen maat gevraagd, maar wordt die speler maat die den slag met een hoogere kaart opneemt. Het is alleen geoorloofd een Heer te vragen, wanneer men 4 Azen heeft.

Wanneer een Aas of Heer aangevraagd wordt, dan moet men minstens één kaart van die kleur in handen hebben, tenzij men een Aas op bonnefooi aanvraagt.

Een Aas op bonnefooi wil zeggen, dat men een Aas vraagt, waarvan men de kleur niet heeft.

RECTIFICATIE: In de opgave van probleem No. 15 (zie ons Paasnummer) is een fout geslopen. Dit moest n.l. luiden, dat de kaarten van C. behooren aan D. en die van D. aan C.

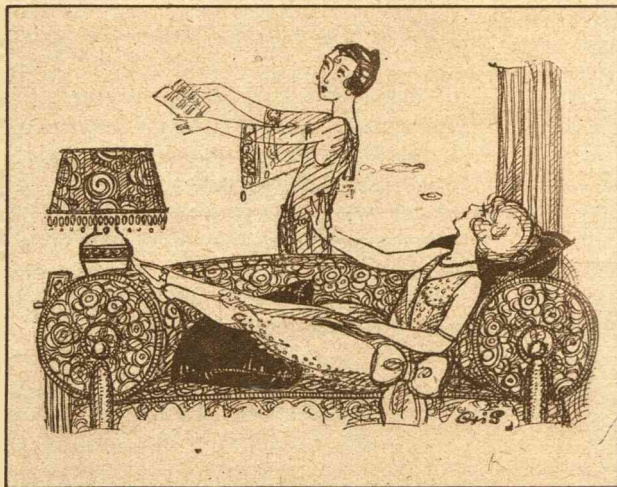
(Wordt vervolgd).

CORRESPONDENTIE.

L. J. F. H. te A.; F. v. S. te L.; G. B. S. te 's-H.; J. W. te A.; A. de B. te 's-H.; A. P. B. te 's-H.; N. G. de G. te R.; C. J. de L. te 's-H. Problemen in dank ontvangen. Worden ter gelegener tijd geplaatst.

G. E. te A. Het voorbeeld door U aangegeven zal wel gewonnen worden, omdat het voor de tegenspelers zeer lastig is te weten wat vastgehouden moet worden.

Aan vele lezers. De kijkkaart blijft liggen.

Rosa: „Nou moet je eens hooren wat Bobbi schrijft: Als je soms niet weet, waarom mannen gek worden, kijk dan maar eens in den spiegel. — Is dat niet lief?”

Daisy: „Lief!! — Het is beleedigend! Maar in ieder geval ben je niet zóó leelijk als hij zegt.”